ရဟာနိ်းတျုငိ်ပွယ်
နုစိ်ဂျုနုစိ်ဆယ်ရုနုစိ်သွယ်

ရဟန်း တော်တို့ကျင့်ဝတ် (၂၂၇) ပါး

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ (နိဒါန်း)	စာမျက်နှာ
(၁)	သိင်္ဂါပုဒ်ပဿတ်ရာ (၄၁၈) တိုင်း ပြည်များ	၁
(၂)	အာပတ်သင့်ခြင်း အကြောင်း (၆) ပါး	၁
(၃)	ရဟန်း (၈) မျိုး	၁
(၄)	ပဿတ် (၉) မျိုး	၂
(၅)	အာပတ် (၇) မျိုး	၂
(၆)	ဝိပ္ပတ္တိ (၄) ပါး	၃
(၇)	အာပတ်ဖြစ်ခြင်း အကြောင်း (၆) ပါး	၃
(၈)	ကိုယ်ဝါပြုခြင်း၏အစွမ်း အားဖြင့်အာပတ် (၅) မျိုး	၄
(၉)	သညာ၏အစွမ်း အားဖြင့်အာပတ် (၂) မျိုး	၄
(၁၀)	စိတ်၏အစွမ်း အားဖြင့်အာပတ် (၂) မျိုး	၅
(၁၁)	ဝဇ္ဇအစွမ်း အားဖြင့်အာပတ် (၂) မျိုး	၅
(၁၂)	ကမ္မအစွမ်း အားဖြင့်အာပတ် (၂) မျိုး	၅
(၁၃)	အဓိကရုဏ်း (၄) ပါး	၆
(၁၄)	သမထ (၇) ပါး	၆
(၁၅)	သိင်္ဂါပုဒ်ပဿတ် ရခြင်း အကျိုး (၁၀) ပါး	၇
(၁၆)	အာပတ်မသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ် (၆) မျိုး	၈

(၂၂၇-ပါး သော သိက္ခာပုဒ်များ)

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ				စာမျက်နှာ
(၁၇)	ပါရာဇိက		သိက္ခာပုဒ်	(၄) ပါး	၉
(၁၈)	သံဃာဒိသေသ		။	(၁၃) ပါး	၁၃
(၁၉)	အနိယတ		။	(၂) ပါး	၁၈
(၂၀)	နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ်	(၁) စီဝရဝဂ်	သိက္ခာပုဒ်	(၁၀) ပါး	၁၉
(၂၁)	။	(၂) ကောသိယဝဂ်	။	(၁၀) ပါး	၂၃
(၂၂)	။	(၃) ပတ္တဝဂ်	။	(၁၀) ပါး	၂၇
(၂၃)	သုဒ္ဓပါစိတ်	(၁) မုသာဝါဒဝဂ်	။	(၁၀) ပါး	၃၂
(၂၄)	။	(၂) ဘူတဂါမဝဂ်	။	(၁၀) ပါး	၃၅
(၂၅)	။	(၃) ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ်	။	(၁၀) ပါး	၃၉
(၂၆)	။	(၄) ဘောဇနဝဂ်	။	(၁၀) ပါး	၄၃
(၂၇)	။	(၅) အစေလကဝဂ်	။	(၁၀) ပါး	၄၆
(၂၈)	။	(၆) သုရာပါနဝဂ်	။	(၁၀) ပါး	၄၉
(၂၉)	။	(၇) သပ္ပါဏကဝဂ်	။	(၁၀) ပါး	၅၂
(၃၀)	။	(၈) သဟဓမ္မိကဝဂ်	။	(၁၂) ပါး	၅၆
(၃၁)	။	(၉) ရတနဝဂ်	။	(၁၀) ပါး	၆၁

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ			စာမျက်နှာ
(၃၂)	ပါဋိဒေသနီ သိက္ခာပုဒ်		(၄) ပါး	၆၅
(၃၃)	သေခိယ (၁) ပရိမဏ္ဍလဝဂ်	သိက္ခာပုဒ်	(၁၀) ပါး	၆၇
(၃၄)	" (၂) ဥဇ္ဇဂ္ဃိကဝဂ်	"	(၁၀) ပါး	၆၉
(၃၅)	" (၃) ခမ္ဘကတဝဂ်	"	(၁၀) ပါး	၇၁
(၃၆)	" (၄) သက္ကစ္စဝဂ်	"	(၁၀) ပါး	၇၃
(၃၇)	" (၅) ကဗဠဝဂ်	"	(၁၀) ပါး	၇၅
(၃၈)	" (၆) သုရုသုရုဝဂ်	"	(၁၀) ပါး	၇၇
(၃၉)	" ပါဒုကဝဂ်	"	(၁၀) ပါး	၇၉
(၄၀)	အဓိကရဏ သမထ		(၇) ပါး	

မှတ်ချက်။ အဓိကရဏသမထ (၇) ပါး ကို နိဒါန်း တွင် ဖော်ပြပြီး ဖြစ်၍ မရေး တော့ပါ။

နိဒါန်း

(၁) သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ရာ (ဌာန) တိုင်းပြည်များ

၁။ ဝေသာလီပြည်၊
၂။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊
၃။ သာဝတ္ထိပြည်၊
၄။ အာဠဝီပြည်၊
၅။ ကောသမ္ဗီပြည်၊
၆။ သက္ကတိုင်း
၇။ ဘဂ္ဂတိုင်း ။

(၂) အာပတ်သင့်ခြင်း၏အကြောင်း (၆) ပါး

၁။ အလဇ္ဇီတာ၊ အရှက်မရှိခြင်း ။
၂။ အညာဏတာ၊ မသိခြင်း ။
၃။ ကုက္ကုစ္စပကတတာ၊ အပ် မအပ်သံသယဖြစ်ခြင်း ။
၄။ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာ၊ မအပ်သောအရာ၌ အပ်၏ဟု ထင်မှတ်ခြင်း ။
၅။ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာ၊ အပ်သောအရာ၌ မအပ်ဟု ထင်မှတ်ခြင်း ။
၆။ သတိသမ္မောသာ၊ သတိလွတ်ကင်းခြင်း ။

(၃) ရဟန်း (၈) မျိုး

၁။ ဧဟိဘိက္ခုဥပသမ္ပဒါ၊ ရဟန်း လာလော့ဟု ခေါ်ဆိုကာမျှဖြင့် ရဟန်းဖြစ်ခြင်း ။
၂။ သရဏဂမနူပသမ္ပဒါ၊ သရဏဂုံ (၃) ပါးဖြင့် ရဟန်းဖြစ်ခြင်း ။
၃။ ဩဝါဒပ္ပဋိဂ္ဂဟဏူပသမ္ပဒါ၊ ဩဝါဒကို ခံယူကာမျှဖြင့် ရဟန်းဖြစ်ခြင်း ။
၄။ ပဉှာဗျာကရဏူပသမ္ပဒါ၊ ပြဿနာကို ဖြေဆိုသဖြင့် ရဟန်းဖြစ်ခြင်း ။
၅။ အဋ္ဌဂရုဓမ္မပဋိဂ္ဂဟဏူပသမ္ပဒါ၊ ရှစ်ပါးသော ဂရုဓမ်တရားတို့ကို ဝန်ခံသဖြင့် ရဟန်းဖြစ်ခြင်း ။
၆။ ဒူတေနူပသမ္ပဒါ၊ တမန်စေလွှတ်၍ ရဟန်းဖြစ်ခြင်း ။
၇။ အဋ္ဌဝါစိကူပသမ္ပဒါ၊ ဉာတ်ကမ္မဝါစာ ရှစ်ကြိမ်ဖြင့် ရဟန်းဖြစ်ခြင်း ။
၈။ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မူပသမ္ပဒါ၊ ဉတ်လျှင် (၄) မြောက်သော ကမ္မဝါစာဖြင့် ရဟန်းဖြစ်ခြင်း ။

(၄) ပသ္သတ် (၉) ပါး

၁။ မူလပသ္သတ်၊	ပဌမဦးစွာ ပသ္သတ်ခြင်း ၊
၂။ အနုပသ္သတ်၊	နောက်ထပ်ပသ္သတ်ခြင်း ၊
၃။ အနုပ္ပဗန္ဓပသ္သတ်၊	ပြစ်မှုမပေါ်သေး မှီပသ္သတ်ခြင်း ၊
၄။ သဗ္ဗတ္ထပသ္သတ်၊	အလုံးစုံသောအာရုဝ်ဋ္ဌအကြိုး ဝင်သောပသ္သတ်ခြင်း ၊
၅။ ပဒေသပသ္သတ်၊	မဏ္ဍိမဒေသဋ္ဌသာအကြိုး ဝင်သောပသ္သတ်ခြင်း ၊
၆။ သာဓါရဏပသ္သတ်၊	ရဟန်း ယောကျ်ား ၊ ရဟန်း မိန်းမ (၂) မျိုး လုံး ဆက်ဆံ သောပသ္သတ်ခြင်း ၊
၇။ အသာဓါရဏပသ္သတ်။	(က) ရဟန်း မိန်းမတို့နှင့်မဆက်ဆံဘဲ၊ ရဟန်း ယောကျ်ား တို့အား သာဆက်ဆံ သော ပသ္သတ်ခြင်း ၊
	(ခ) ရဟန်း ယောကျ်ား တို့နှင့်မဆက်ဆံဘဲ၊ ရဟန်း မိန်းမတို့အား သာဆက်ဆံ သော ပသ္သတ်ခြင်း ၊
၈။ ဧကတောပသ္သတ်၊	(က) ရဟန်း ယောကျ်ား အတွက်သာ၊ သက်သက်သေ စေအပ် သောပသ္သတ်ခြင်း ၊
	(ခ) ရဟန်း မိန်းမအတွက်သာ၊ သက်သက်သေ စေအပ် သောပသ္သတ်ခြင်း ၊
၉။ ဥဘတောပသ္သတ်၊	ရဟန်း ယောကျ်ား ၊ ရဟန်း မိန်းမ (၂) ဦး လုံး ဆက်ဆံ သောပသ္သတ်ခြင်း ။

(၅) အာပတ် (၇) မျိုး

၁။ ပါရာဇိကအာပတ်၊	(သာသနာ ဘောင်မှဆုံး ရှုံး ခြင်း သို့ရောက် သောအာပတ်ဖြစ်သည်)၊
၂။ သံဃာဒိသိသ်အာပတ်၊	(သံဃာဖြင့်သာအပြစ်ကိုကုစား ရသော အာပတ်ဖြစ်သည်)၊
၃။ ထုလ္လစ္စည်း အာပတ်၊	(ပါရာဇိကနှင့် သံဃာဒိသိသ်အာပတ်တို့မှတပါး အပြစ်အကြီး ဆုံးသောအာပတ်ဖြစ်သည်)၊
၄။ ပါစိတ်အာပတ်၊	(ကုသိုလ်စိတ်ကိုကျ စေတတ် သောအာပတ်ဖြစ်သည်)၊
၅။ ပါဋိဒေသနီအာပတ်၊	(အသီး အခြား ဒေသနာကြား ရသောအာပတ်ဖြစ်သည်)၊
၆။ ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊	(မကောင်း မှုကိုပြုတတ် သောအာပတ်ဖြစ်သည်)၊
၇။ ဒုဗ္ဘာသီအာပတ်၊	(မကောင်း သဖြင့်ပြောဆိုအပ် သောအာပတ်ဖြစ်သည်)။

(၆) ဝိပတ္တိ (၄) ပါး

၁။ သီလဝိပတ္တိ၊ ပါရာဇိကအာပတ်နှင့်သံဃာဒိသိသ်အာပတ်များသည် (သီလပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်သောကြောင့်) သီလဝိပတ္တိ။

၂။ အာစာရဝိပတ္တိ၊ ထုလ္လစ္စည်း ပါစိတ် ပါဋိဒေသနီ ဒုက္ကဋ် ဒုဗ္ဘာသိ အာပတ် (၅) မျိုးတို့သည် (အကျင့်ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်သောကြောင့်) အာစာရဝိပတ္တိ။

၃။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-အန္တဂ္ဂါဟိက ဒိဋ္ဌိတို့သည် (အယူပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်သောကြောင့်) ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊

၄။ အာဇီဝဝိပတ္တိ၊ အသက်မွေးမှုကိုအကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ် (၆) ပါးတို့သည် အာဇီဝဝိပတ္တိ။

မှတ်ချက်။ သိက္ခာပုဒ် (၆) ပါးတို့အဓိပ္ပါယ်ကို ဝိနည်းယအကျဉ်းပဒေသ စာမျက်နှာ (၁၉) တွင်ကြည့်ပါ။

(၇) အာပတ်ဖြစ်ခြင်း အကြောင်း (၆) ပါး

၁။ ကာယော၊ ကိုယ်၊

၂။ ဝါစာ၊ နှုတ်၊

၃။ ကာယဝါစာ၊ ကိုယ်နှုတ်၊

၄။ ကာယစိတ္တံ၊ ကိုယ်စိတ်၊

၅။ ဝါစာစိတ္တံ၊ နှုတ်စိတ်၊

၆။ ကာယဝါစာစိတ္တံ၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ်။

(ကိရိယာ)

(က) <u>ပြုခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်</u>

<u>ပြုသောအာပတ်(၅)မျိုး</u>

၁။ ကိရိယ သမုဋ္ဌာန — မပြုအပ်သည်ကိုပြုခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သောအာပတ်မျိုး ၊

၂။ အကိရိယ သမုဋ္ဌာန — ပြုအပ်သည်ကိုမပြုခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သောအာပတ်မျိုး ၊

၃။ ကိရိယာကိရိယသမုဋ္ဌာန — မပြုအပ်သည်ကိုပြု၊ ပြုအပ်သည်ကိုမပြုခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သောအာပတ်မျိုး ၊

၄။ သိယာကိရိယ သိယာ အကိရိယ သမုဋ္ဌာန၊ — ရံခါ မပြုအပ်သည်ကိုပြုခြင်း ကြောင့်ဖြစ်၍၊ ရံခါပြုအပ်သည်ကိုမပြုခြင်း ကြောင်းဖြစ်သောအာပတ်မျိုး ၊

၅။ သိယာကိရိယ၊ သိယာကိရိယာကိရိယ သမုဋ္ဌာန — ရံခါမပြုအပ်သည်ကိုပြုခြင်း ကြောင့်ဖြစ်၍ ရံခါ မပြုအပ်သည်ကိုပြု၊ ပြုအပ်သည်ကိုမပြုခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သောအာပတ်မျိုး ။

(သညာ)

(ဃ) သညာ၏အစွမ်းအားဖြင့်

ပြားသောအာပတ်(၂)မျိုး

၁။ သညာဝိမောက္ခ — လွန်ကျူးလိုသောသညာမရှိက လွတ်နိုင်သောအာပတ်မျိုး ဖြစ်သည်။

၂။ နောသညာဝိမောက္ခ — လွန်ကျူးလိုသောသညာမရှိစေကာမူ မလွတ်နိုင်သောအာပတ်မျိုး ဖြစ်သည်။

(၁၀) <u>စိတ်၏အစွမ်း အား ဖြင့်</u>

<u>ပြား သောအာပတ် (၂) မျိုး</u>

၁။ သစိတ္တက၊ သစိတ္တက သမုဋ္ဌာန် ကြောင့်သာဖြစ် သောအာပတ် မျိုး ဖြစ်သည်၊

၂။ အစိတ္တက၊ အစိတ္တက သမုဋ္ဌာန် ကြောင့်ဖြစ် စေ၊ သစိတ္တကမိဿက၊ အစိတ္တက သမုဋ္ဌာန် ကြောင့်ဖြစ် စေ၊ ဖြစ် သောအာပတ် မျိုး ဖြစ်သည်။

(၁၁) <u>ဝဇ္ဇ၏အစွမ်း အား ဖြင့်</u>

<u>ပြား သောအာပတ် (၂) မျိုး</u>

၁။ လောကဝဇ္ဇ၊ လောကအပြစ်လည်း ရှိ၍ အာပတ်လည်း သင့် သောအာပတ် မျိုး ၊

၂။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ၊ လောကအပြစ်ကား မရှိ၊ ဘုရား ပညတ်မှ သာအာပတ်သင့် သောအာပတ် မျိုး ။

(၁၂) <u>ကမ္မ၏အစွမ်း အား ဖြင့်</u>

<u>ပြား သောအာပတ် (၃) မျိုး</u>

၁။ ကာယကမ္မ၊ ကာယ ဒွါရ၌ ရောက် သောအာပတ် မျိုး ဖြစ်သည်၊

၂။ ဝစီကမ္မ၊ ဝစီ ဒွါရ၌ ရောက် သောအာပတ် မျိုး ဖြစ်သည်၊

၃။ ကာကမ္မ- ဒွါရနှစ်မျိုး လုံး ၌ ရောက် သောအာပတ် မျိုး ဖြစ်သည်။

ဝစီကမ္မ

(၁၃) အဓိကရုဏ်း (၄) ပါး

၁။ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်း ။ (ဓမ္မ အဓမ္မ စသော ဘေဒကရဝတ္ထု (၁၈) ပါး တို့ဖြင့်ငြင်း ခုံခြင်း သည်၊ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်း မည်၏)။

၂။ အနုဝါဒါဓိကရုဏ်း ။ (ဝိပတ္တိ ၄ ပါး တို့တွင်တပါး ပါး သောဝိပတ္တိဖြင့်စွတ်စွဲခြင်း သည်၊ အနုဝါဒါဓိကရုဏ်း မည်၏)။

၃။ အာပတ္တာဓိကရုဏ်း ။ (အာပတ် ၇ ပုံတို့သင့်ရောက်ခြင်း သည်၊ အာပတ္တာဓိကရုဏ်း မည်၏)။

၄။ ကိစ္စာဓိကရုဏ်း ။ (အပလောကနကံ၊ ဉတ္တိကံ၊ ဉတ္တိ ဒုတိယကံ၊ ဉတ္တိစတုတ္ထကံ ၄ ပါး တို့တွင် တပါး ပါး သောကံပြုခြင်း သည် ကိစ္စာဓိကရုဏ်း မည်၏)။

(၁၄) သမထ (၇) ပါး ။

၁။ သမ္မုခါဝိနယ၊ (မျက်မှောက်အဓိကရုဏ်း ကိုငြိမ်း စေခြင်း ၊ သမ္မုခါဝိနည်း)၊

၂။ သတိဝိနယ၊ (ကဟန္တပုဂ္ဂိုလ်အား ပေး ရသော သတိဝိနည်း)၊

၃။ အမူဠှဝိနယ၊ (ရူး သွပ် သော ရဟန်း အား ပေး ရသော အမူဠှဝိနည်း)၊

၄။ ပဋိညာယ-ကါရေတဗ္ဗ သမထ (ဝန်ခံသဖြင့်ပြုအပ်သော သမထ)၊

၅။ ယေဘုယျသိကာ-သမထ (ဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်များ ရသို့လိုက်၍ဆုံးဖြတ်ရသောသမထ)၊

၆။ တဿပါပိယျသိကာသမထ (ယုတ်မာသောရဟန်း အား ပြုရသောဝိနည်း)၊

၇။ တိဏဝတ္ထာရက သမထ (မစင်ကိုမြက်ဖြင့်ဖုံး လွှမ်း သကဲ့သို့အာပတ်ကိုဖုံး ဖိထား ရသောဝိနည်း)။

(၁၅) သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ခြင်း အကျိုး (၁၀) ပါး

၁။ သံဃသုဋ္ဌုတာယ၊ သံဃာတော်၏ ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံကျင့်သုံးရန်၊

၂။ သံဃဖါသုတာယ၊ သံဃာတော်များ ချမ်းသာစေရန်၊

၃။ ဒုမ္မင်္ကူနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယ၊ အကျင့်သီလ ဖေါက်ဖျက်သူတို့ကို နှိမ်နင်းရန်၊

၄။ ပေသလာနံ ဘိက္ခူနံ ဖါသုဝိဟာရာယ၊ အကျင့်သီလကို ချစ်မြတ်နိုးသော ရဟန်းတို့ ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရန်၊

၅။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ကို စောင့်စည်းရန်၊

၆။ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဃာတာယ၊ နောင်ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော အာသဝေါတရားတို့ကို ပယ်ရှားရန်၊

၇။ အပ္ပသန္နာနံ ပသာဒါယ၊ မကြည်ညိုသေးသော သူတို့ကို ကြည်ညိုစေရန်၊

၈။ ပသန္နာနံ ဘိယျောဘာဝါယ၊ ကြည်ညိုပြီးသော သူတို့ကို တိုး၍ ကြည်ညိုစေရန်၊

၉။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ သူတော်ကောင်းတရား 'သာသနာသုံးရပ်' တည်တန့်ရန်၊

၁၀။ ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယ၊ ဝိနည်း စည်းမျဉ်း ဥပဒေကို ချီးမြှောက်ရန်။

(၁၆) <u>အာပတ်မသင့်သောပုဂ္ဂိုလ်(၆)မျိုး</u>

၁။	အဇာနန္တဿ၊	မသိသောပုဂ္ဂိုလ်(အိပ်ပျော်နေလို့မသိလိုက်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး)၊
၂။	အသာဒိယန္တဿ၊	မသာယာသောပုဂ္ဂိုလ်(ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ ရဟန္တာမကဲ့သို့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး)၊
၃။	ဥမ္မတ္တကဿ၊	ရူးသောပုဂ္ဂိုလ်(မစင်မှန်းမသိအောင်ရူးသောပုဂ္ဂိုလ်မျိုး)၊
၄။	ခိတ္တစိတ္တဿ၊	စိတ်ပျံ့လွင့်သောပုဂ္ဂိုလ်(မစင်မှန်းမသိအောင်စိတ်ပျံ့လွင့်သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုး)၊
၅။	ဝေဒနာဋ္ဋဿ၊	ဝေဒနာနှိပ်စက်လွန်း၍ဘာမှမသိသောပုဂ္ဂိုလ်မျိုး)၊
၆။	အာဒိကမ္မိကာနဉ္စ၊	အစအဦးလွန်ကျူးသောပုဂ္ဂိုလ်(ရှင်သုဒိန်ကဲ့သို့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး)။

သံဃာ ဒေသနာ သိက္ခာပုဒ် (၁၃) ပါး

သံဃာဖြင့် အပြစ်မှစင်ကြယ်အောင် ကုစားရသောသိက္ခာပုဒ်

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁	သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ သိက္ခာပုဒ် (သုတ်လွှတ်ခြင်း)	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်သေယျသက	လက်ဖြင့်လုံ့လပြု၍သုတ်လွှတ်ခြင်း ကြောင့် သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ သုတ်လွှတ်လိုစိတ်ရှိခြင်း ။ ၂။ လုံ့လပြုခြင်း ။ ၃။ သုတ်လွှတ်ခြင်း ။
၂	ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ် (မိန်းမ၏ကိုယ်လက်ကိုဆွဲကိုင် သုံးသပ်ခြင်း)	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥဒါယီ	မိန်းမ၏ကိုယ်လက်အင်္ဂါကိုဆွဲကိုင်သုံးသပ်ခြင်း ကြောင့်သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မိန်းမဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ မိန်းမဟုမှန်းသိခြင်း ၊ ၃။ ကိုင်တွယ်လိုစိတ်ရှိခြင်း ၊ ၄။ လုံ့လပြုခြင်း ၊ ၅။ ကိုင်တွယ်ခြင်း ။
၃	ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ် (မေထုန်နှင့်စပ်သောရိုင်းရင်းကြမ်းတမ်းသောစကားပြောဆိုခြင်း)	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥဒါယီ	မေထုန်နှင့်ဆိုင်သောညစ်ညမ်းစကား စကားပြောဆိုခြင်း ကြောင့်သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မိန်းမဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ မိန်းမဟုမှန်းသိခြင်း ၊ ၃။ မေထုန်စကားပြောလိုစိတ်ရှိခြင်း ၊ ၄။ မေထုန်စကားပြောခြင်း ၅။ ပြောသောအနက်ကိုသိခြင်း

အမှတ်စဉ်	သိစ္စာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၄	အဘူတာရောစနပါစိတ် သိက္ခာပုဒ် (မိမိအလိုရှိသောကာမဂုဏ်ဖြင့်လုပ်ကျွေး ရခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆိုခြင်း)	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥဒါယီ	မေထုန်ဖြင့်လုပ်ကျွေး ရခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆိုခြင်း ကြောင့်သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မိန်းမဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ မိန်းမမှန်း သိခြင်း၊ ၃။ မေထုန်အလျှော်ခံလိုစိတ် ရှိခြင်း၊ ၄။ ကျေးဇူးပြော၍ တောင်းခံခြင်း၊ ၅။ အလျှော်ခံရသော မိန်းမကသိခြင်း။
၅	သဉ္စရိတ္တသိက္ခာပုဒ် (မိန်းမနှင့်ယောကျ်ားကို အောင်သွယ်ခြင်း)	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥဒါယီ	မိန်းမနှင့်ယောကျ်ားကို အောင်သွယ် လုပ်ခြင်း ကြောင့်သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မိန်းမ ယောကျ်ားဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ အောင်သွယ်ထိုက်ခြင်း၊ ၃။ အောင်သွယ်မည့်တာဝန်ခံခြင်း၊ ၄။ စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်း၊ ၅။ ပြန်ပြောခြင်း။
၆	ကုဋိကာရသိက္ခာပုဒ် (ကျောင်းဒါယကာမရှိဘဲ ကိုယ်တိုင်တောင်း၍ ကျောင်းဆောက်ခြင်း)	အာဠဝီပြည်	အာဠဝီပြည်သားရဟန်းများ	လှူဒါန်းသူကျောင်းဒါယကာမရှိဘဲ မိမိအတွက်ကျောင်းငယ်ဆောက်ခြင်းကို၊ ဘုရားအထွာဖြင့် အလျား ၁၂ထွာ၊ အနံ ၇ထွာ နေရာကိုလွန်၍ ရဟန်းများမဘိတ်ကြားဘဲ ကျောင်းဆောက်ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ကုဋီ – ၃ – မျိုးတွင်တမျိုးမျိုး ဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ ကုဋီအတိုင်းအတာရှိခြင်း၊ ၃။ ကုဋီနေရာမသန့်ပြခြင်း၊ ၄။ ပမာဏကိုလွန်ခြင်း၊ ၅။ မိမိအတွက်ဖြစ်ခြင်း၊ ၆။ နေထိုင်ဘို့ရာဖြစ်ခြင်း၊ ၇။ အင်္ဂတေထိမ်းခြင်း။

မှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၇	ဝိဟာရကာရသိက္ခာပုဒ် (မိမိအတွက်ကျောင်းဒါယကာ ရှိလျက် – ဥပစာမရှိကျောင်း ကြီးနေရာကိုမပန်ကြားဘဲ ဆောက်ခြင်း)	ကောသမ္ဗီပြည်	အရှင်ဆန္န	မိမိအတွက်ကျောင်းဒါယကာရှိပြီး လှည်းတစီးလှည့်လည်လောက်သော ဥပစာနေရာမရှိသောကြီးသောကျောင်းကို ရဟန်းတို့ကိုမပန်ကြားဘဲဆောက်လုပ်ခြင်းကြောင့် သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ကုဋီ – ၃ – မျိုးတို့တွင်တမျိုးမျိုး ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ကုဋီအတိုင်းအတာရှိခြင်း ၊ ၃။ နေရာမသွန်ပြခြင်း ၊ ၄။ မိမိအတွက်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၅။ နေထိုင်ဘို့ရာဖြစ်ခြင်း ၊ ၆။ အင်္ဂတကောက်ဝဝ်လိမ်းကျံ ခြင်း ။
၈	ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ် (ဒေါသထွက်၍ရဟန်းတပါးကို ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့်စွပ်စွဲ ခြင်း)	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	မေတ္တိယဘုမ္မဇက ရဟန်း များ	အရှင်ဒဗ္ဗကို သာသနာတော်မှရွေ့လျော့စေ၍၊ ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့်စွပ်စွဲခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ရဟန်းကိုစွပ်စွဲခြင်း ၊ ၂။ ပါရာဇိကမကျဟုအမှတ်ရှိခြင်း ၃။ စွပ်စွဲလောက်သောအခြေ အနေမရှိခြင်း ၊ ၄။ သာသနာတော်မှရွေ့လျော့ စေ၍မျက်မှောက်စွပ်စွဲ ခြင်း ၊ ၅။ စွပ်စွဲခံရသူကချက်ချင်းသိ ခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၉	ဒုတိယဒုဗ္ဗဒေါသသိက္ခာပုဒ် (ဒေါသထွက်၍အခြားသတ္တဝါ၏အပေါ်ဆင်တူယိုးမှားတင်စါး၍ရဟန်းတပါးကို ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့်စွပ်စွဲခြင်း)	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	မေတ္တိယဘုမဇကာရဟန်းများ	အရှင်ဒဗ္ဗကိုသာသနာတော်မှရွေ့လျော့စေ၍၊ အခြားသတ္တဝါ၏အပေါ်ဆင်တူယိုးမှားတင်စား၍ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့်စွပ်စွဲခြင်းကြောင့်သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ရဟန်းကိုစွပ်စွဲခြင်း၊ ၂။ ပါရာဇိကကဂုဟုအမှတ်ရှိခြင်း ၃။ စွပ်စွဲလောက်သောအခြေအနေမရှိခြင်း၊ ၄။ သာသနာတော်မှရွေ့လျော့စေလို၍မျက်မှောက်စွပ်စွဲခြင်း၊ ၅။ ရဟန်း၏အပြည့်ကိုအခြားသတ္တဝါအပေါ်တင်စားခေါ်ခြင်း၊ ၆။ စွပ်စွဲခံရသောရဟန်းချက်ခြင်းသိခြင်း ။
၁၀	သံဃဘေဒသိက္ခာပုဒ် (သံဃာကွဲပြားအောင်အားထုတ်ခြင်း)	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	အရှင်ဒေဝဒတ်	ဒေဝဒတ်သည်ညီညွတ်သောသံဃာကိုကွဲပြားအောင်အားထုတ်ခြင်းကြောင့်သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူ၏	၁။ သံဃာကွဲအောင်အားထုတ်ခြင်း၊ ၂။ ကမ္မဝါစာတ်၍သမနုဘာသနကံပြုခြင်း၊ ၃။ ကမ္မဝါပြီးဆုံးခြင်း၊ ၄။ အယူဝါဒကိုမစွန့်ခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁၁	ဘေဒါနုဝတ္တကသိက္ခာပုဒ် (သံဃာကွဲပြား အောင်အား ထုတ်ရသော ရဟန်း၏နောက်သို့လိုက်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း)	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	ရဟန်း များ	သံဃာကွဲပြား အောင်အား ထုတ်သော အရှင်ဒေဝဒတ်၏ နောက်သို့အတူလိုက်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ သံဃာသင်းခွဲသော ရဟန်း၏ နောက်လိုက်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ကမ္မဝါတတ်၍သမနုဘာသနက်ပြုခြင်း ၊ ၃။ ကမ္မဝါစာပြီး ဆုံး ခြင်း ၊ ၄။ အယူကိုမစွန့်ခြင်း ။
၁၂	ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပုဒ် (သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်ဆိုဆုံး မခက်ခြင်း)	ကောသမ္ဗီပြည်	အရှင်ဆန္န	ပါတိမောက်လာသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် ၃-ကြိမ်ဆုံးမသော်လည်း ၊ အယူဝါဒကိုမစွန့်ခြင်း ကြောင့်သိက္ခာပုဒ်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ မဆိုမဆုံး မထိုက်သူဟု ပြောခြင်း ၊ ၂။ ကမ္မဝါတတ်၍သမနုဘာသနက်ပြုခြင်း ၊ ၃။ ကမ္မဝါပြီး ဆုံး ခြင်း ၊ ၄။ အယူဝါဒမစွန့်ခြင်း ၊
၁၃	ကုလဒူသကသိက္ခာပုဒ် (ဒါယကာ - ဒါယိကာမတို့၏ သဒ္ဓါတရား ကိုဖျက်ဆီးတတ်သော သိက္ခာပုဒ်)	သာဝတ္ထိပြည်	အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုက	ပန်းပေးခြင်းစသည်ဖြင့် ဒါယကာ - ဒါယိကာမတို့၏ သဒ္ဓါတရား ကိုဖျက်ဆီးသော ရဟန်း ကိုသုံး ကြိမ်တိုင်ဆိုဆုံး မသော်လည်း အယူကိုမစွန့်ခြင်း ကြောင့်၂၅သိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ဆိုဆုံးမသော ရဟန်း တို့အား ဆန္ဒါဂတိလိုက်သည် စသည် ပြောဆိုခြင်း ၊ ၂။ ကမ္မဝါဥာတ်ဖြင့်သမနုဘာသနက်ပြုခြင်း ၊ ၃။ ကမ္မဝါပြီး ဆုံး ခြင်း ၊ ၄။ အယူဝါဒကိုမစွန့်ခြင်း ။

အနိယတ သိက္ခာပုဒ် (၂) အာပတ်မဖြေသောသိက္ခာပုဒ်

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁	ပဌမအနိယတသိက္ခာပုဒ် (အာပတ်မဖြေသောသိက္ခာပုဒ်) ပါရာဇိကအာပတ်သံဃာဒိသေသအာပတ်၊ ပါစိတ်အာပတ်တို့ဖြင့်ယုံကြည်ထိုက်သည့်အတိုင်းဆုံးဖြတ်အပ်၏။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥဒါယီ	မိန်းမနှင့်နှစ်ယောက်ထဲမေထုန်မှီဝဲဘို့ရန်အကာအရံရှိသောနေရာ၌နေထိုင်ခြင်းကြောင့်သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူ၏။	ပါရာဇိက အင်္ဂါ။ သံဃာဒိသိသ် အင်္ဂါ။ ပါစိတ် အင်္ဂါ။ ထိုက်သင့်ရာဖြင့်ဆုံးဖြတ်အပ်၏။
၂	ဒုတိယအနိယသိက္ခာပုဒ်။ (အာပတ်မဖြေသောသိက္ခာပုဒ်) သံဃာဒိသိသ်အာပတ်၊ ပါစိတ်အာပတ်တို့တွင်တပါးပါးဖြင့်ယုံကြည်ထိုက်သည့်အတိုင်းဆုံးဖြတ်အပ်၏။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥဒါယီ	မိန်းမနှင့်နှစ်ယောက်ထဲကာမဂုဏ်စကားပြောဘို့ရန်လွယ်ကူသောနေရာ၌ထိုင်နေခြင်းကြောင့်သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူသည်။	သံဃာဒိသေသ အင်္ဂါ။ ပါစိတ် အင်္ဂါ။ ထိုက်သင့်ရာဖြင့်ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်အဓိပ္ပာယ်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၃	တတိယ-ဣထိနသိက္ခာပုဒ် သင်္ကန်း ခံယူရာကာလမဟုတ်တဲ့ အခါမဲ့ကာလ၌အလှူခံရသောသင်္ကန်းကို တလထက်ကျော်လွန်၍ထားခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ရဟန်း များ	ရဟန်းများတို့သည်သင်္ကန်း ခံယူရာကာလမဟုတ်တဲ့ အခါမဲ့ကာလ၌သင်္ကန်းကိုအလှူခံယူ၍တလထက်အလွန် (အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ) သိမ်းထားခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မိမိသင်္ကန်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ နေ့ရက်အရေအတွက်သို့ ရောက်ခြင်း ၊ ၃။ သင်္ကန်း ကြောင့်ကြ၊ ကျောင်း ကြောင့်ကြမှတို့မှပြတ်ကင်းခြင်း ၊ ၄။ အပိုသင်္ကန်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၅။ တလထက်ကျော်လွန်ခြင်း ။
၄	ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပုဒ် ဆွေမျိုး မတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမအား သင်္ကန်းဟောင်းကို ဖွတ်ဆိုး လျှော်နိုင်း ခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥဒါယီ	အရှင်ဥဒါယီသည် ဆွေမျိုး မတော်စပ်သောဘိက္ခုနီမအား ၊ သင်္ကန်း ဟောင်းကိုဖွတ်ဆိုး လျှော်နိုင်း ခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ သင်္ကန်း ဟောင်းဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ၁၂-တောင်ဥပစာ၌နေ၍ ဆွေမျိုး မတော်စပ်သောဘိက္ခုနီမကို စေခိုင်းခြင်း ၊ ၃။ ထိုဘိက္ခုနီမက ဖွတ်ဆိုး လျှော်တခုခုကိုပြုလုပ်ခြင်း ။
၅	စီဝရပဋိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ် လဲ၍ယူခြင်း မဟုတ်ဘဲ ဆွေမျိုး မတော်စပ်သောဘိက္ခုနီမ၏ သင်္ကန်း ကိုအလှူခံယူခြင်း ။	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	အရှင်ဥဒါယီ	အရှင်ဥဒါယီသည် လဲယူခြင်း မဟုတ်ဘဲ ဆွေမျိုး မတော်စပ်သောဘိက္ခုနီမ၏ လက်မှသင်္ကန်း ကိုအလှူခံယူခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာ လောက်သောသင်္ကန်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ လဲလှယ်မှုမရှိခြင်း ၊ ၃။ ဆွေမျိုး မတော်စပ်သောဘိက္ခုနီမ၏လက်မှခံယူခြင်း ။

သိက္ခာပုဒ်နှင့်အာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ် ဆွေမျိုးမတော်စပ်သောလူဒါယကာ ဒါယိကာမကို (သင်္ကန်းအလုခံရခြင်း ၊ သင်္ကန်းပျက်စီးခံရခြင်းမှတပါး) သင်္ကန်းကို တောင်းခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥပနန္ဒ	သာကီဝင်မင်းသားအရှင်ဥပနန္ဒသည် ဆွေမျိုးမတော်စပ်သောသူ သူဌေးသားအား သင်္ကန်းကို တောင်းခံခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာလောက်သော သင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ သင်္ကန်း အလုခံရခြင်း၊ သင်္ကန်းပျက်စီးခြင်းမျိုး မဟုတ်ခြင်း၊ ၃။ ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမ၏လက်မှ ခံယူခြင်း ။
တတုတ္တရိသိက္ခာပုဒ် သင်္ကန်းအလုခံရခြင်း၊ သင်္ကန်းပျက်စီးခြင်း ခံရသောရဟန်းကို ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ဒါယကာ - ဒါယိကာမတို့ဖိတ်မံချက် အရအလှူခံရာတွင် (နှစ်ထည်) ထက်ပိုလွန်၍အလှူခံခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် အတိုင်းအရှည်ပမာဏကို မသိဘဲ များစွာသော သင်္ကန်းတို့ကိုအလှူခံယူခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ နှစ်ထည်ထက်ပိုလွန်ခြင်း ၊ ၂။ သင်္ကန်း အလုခံရခြင်း ၊ သို့မဟုတ် သင်္ကန်း ပျက်စီးခြင်း ခံရခြင်း ၊ ၃။ ဆွေမျိုးမတော်စပ်သူဖိတ်မံမထားသူကိုတောင်း ခံခြင်း ၄။ တောင်း၍သင်္ကန်းရခြင်း ၊
ပဌမဥပက္ခဋသိက္ခာပုဒ် ဆွေမျိုးမတော်စပ်သူဖိတ်မံထားသူမဟုတ်သော ဒါယကာ ဒါယိကာမက ရဟန်းကို ရည်စူး၍သင်္ကန်းဘိုး စုထားရာဝယ် ထိုအလှူ့ရှင်ထံသင်္ကန်းဘိုး ထက်ထူးထူး တွေတွေ စီမံခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥပနန္ဒ	သာကီဝင်မင်းသားအရှင်ဥပနန္ဒသည် ဆွေမျိုးမတော်ဖိတ်မံမထား သောသူထံ သို့သွား၍ ရည်မှန်းသည်ထက်သင်္ကန်း ရရှိရေး အတွက်စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အပိုအလွန်ကိုအလိုရှိခြင်း ၊ ၂။ ဆွေမျိုးမတော်စပ်သူဖိတ်မံမထားသူကို တောင်းခံခြင်း ၃။ တောင်းခံခြင်း ကြောင့် သင်္ကန်း ရရှိခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၉	<u>ဒုတိယဥပက္ခဋသိက္ခာပုဒ်</u> ဆွေမျိုးမတော်စပ်သူ ဖိတ်မံထားသူမဟုတ်သော ဒါယိကာ ဒါယိကာမ(နှစ်ဦးတို့က) ရဟန်းကိုရည်စူးသင်္ကန်းဘိုးစုထားရာဝယ်၊ ဆွမ်းအလှူရှင်များထံတဦးတည်းစီလှူခြင်းထက် နှစ်ဦးပေါင်း၍တထည်တည်းဖြစ်စေ၍၊ ရည်မှန်းထားသည်ထက်ပိုမိုကုန်ကျအောင်စီမံခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥပနန္ဒ	သာကီဝင်မင်းသား အရှင်ဥပနန္ဒသည် ဆွေမျိုးမတော်ဖိတ်မံမထားသောသူများထံသို့သွား ရောက်၍ ရည်မှန်းထားသည်ထက်သင်္ကန်းများ ရရှိရေးအတွက်စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အပိုအလွန်ကိုအလိုရှိခြင်း၊ ၂။ ဆွေမျိုးမတော်သူဖိတ်မံမထားသူတို့ထံ တောင်းခံခြင်း၊ ၃။ တောင်းခံခြင်းကြောင့် သင်္ကန်းရရှိခြင်း ။
၁၀	<u>ရာဇသိက္ခာပုဒ်</u> သင်္ကန်းကိုအလိုရှိပါကအလှူခံတို့ ရန်ဖိတ်မံထားသူထံ စေတနာပျက်လောက်အောင်နှုတ်မြွက်၍၄င်း၊ နှုတ်မမြွက်ဘဲရပ်၍၄င်း အဖန်ဖန်အလှူခံခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥပနန္ဒ	သာကီဝင်မင်းသားအရှင်ဥပနန္ဒသည် သင်္ကန်းလှူဒါန်းမည့်သူဒါယကာက ခေတ္တဆိုင်းငံ့ပါဦးဟုပြောကြားသည်ကိုနားမထောင်ဘဲပြုခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ရဟန်းညွှန်ပြသော ကပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ ရဟန်းအား ပြောကြားခြင်း၊ ၃။ ၃-ကြိမ်တောင်းခြင်း၊ ၆-ကြိမ်ရပ်ခြင်းထက်ပိုမိုအားထုတ်ခြင်း၊ ၄။ ထိုအားထုတ်မှုကြောင့်ရခြင်း

အမှတ်စဉ်	သိင်္ဗောပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညာရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁၁	<u>ဗောသိယသိက္ခာပုဒ်</u> ပိုးချည်နှင့်ရောထားသော အခင်းကိုပြုလုပ်ခြင်း ။	အာဠဝီပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည် ပိုးချည်ကိုပြုလုပ်သူတို့ထံသို့ချဉ်းကပ်၍၊ ပိုးချည်တို့ကိုယက်ကြကုန်၊ ငါတို့အားလည်းပေးကြကုန်၊ ငါတို့သည်ပိုးချည်နှင့်ရောသော အခင်းကိုပြုလုပ်လိုကုန်၏ဟု တောင်းခံခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ပိုးချည်ဖြင့်ရောနှောခြင်း ၂။ မိမိအတွက်ပြုလုပ်ခြင်း ၊ ၃။ ရရှိခြင်း ။
၁၂	<u>သုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပုဒ်</u> အဖြူအနီအကြောင်အကျားအဆင်းတို့နှင့်မရောဘဲအနက်ရောင်သက်သက်ရှိသော သိုးမွေးတို့ဖြင့်အခင်းပြုလုပ်ခြင်း။	ဝေသာလီပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည် အဖြူအနီအကြောင်အကျားအဆင်းတို့နှင့်မရောဘဲအနက်ရောင်သက်သက်ရှိသောအခင်းကိုပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အနက်ရောင်သိုးမွေးဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ မိမိအတွက်ပြုလုပ်ခြင်း ၊ ၃။ ရရှိခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိပ္ပံပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဒ်မ	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁၃	ဒွေဘာဂသိက္ခာပုဒ် အခင်းပြုလုပ်ခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်း၍ (၁) အဖြူရောင် ၊ (၂) အညိုအရွှေစသောကြောင် သောအဆင်းရှိသောသိုးမွေး (၁) ဆ ၊ ထို့ပြင် (၃) အနက်ရောင်သိုး မွေးကိုမူ (၂) ဆကိုထက်ပို၍ထည့်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်အခင်းကို ပြုလုပ်ရာတွင် (၁) အဖြူရောင်သိုး မွေး ၂ဆ ၊ (၂) အညိုအရွှေစသောကြောင်သော အဆင်းရှိသောသိုး မွေး ၁ဆ ၊ ထို့ပြင် (၃) အနက်ရောင်သိုး မွေး ကိုမူ ၂ဆထက် ပိုမိုထည့်၍အခင်းကိုပြုလုပ်ခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ အခြား သောသိုး မွေးတို့ ထက်အနက်ရောင်သိုးမွေး က (၂) ဆထက်ပိုလွန်ခြင်း ၊ ၂။ မိမိအတွက်ပြုလုပ်ခြင်း ၊ ၃။ ရရှိခြင်း ။
၁၄	ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပုဒ် သိုး မွေး အခင်း ကိုပြုလုပ်ပြီး (၆) နှစ်တွင်း ဝယ် (ဂိလာနမဟုတ်ဘဲ) အသစ် အခင်း ကိုတောင်း ခံခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ရဟန်း များ	ရဟန်း အများ တို့သည် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း သိုး မွေး အခင်း များ ကိုပြုလုပ် ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ အခင်း အသစ်ပြုလုပ်ခြင်း ၊ ၂။ မိမိအတွက်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ ရရှိခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိမ္မာပုဒ်နှင့်အာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁၅	နိသီဒနသိက္ခာပုဒ် နေရာထိုင်ခင်းကိုပြုလုပ်ရာတွင် အခင်း ဟောင်း မှဘုရား၏အထွာတော် ဖြင့်(၁)ထွာပပ ကမှ လေါက် ဖြတ်၍အခင်းသစ်အတွင်း၌ ထည့်သွင်း မပြုလုပ်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ရဟန်း အများ	ရဟန်းတို့သည် နေရာထိုင်ခင်းများကို ချုပ်လုပ်၍အရညကင်စုတင် ဆောက်တည်ရာ၌ ၄င်း ၊ ပိဏ္ဍပါတ်စုတင် ဆောက်တည်ရာ၌ ၄င်း ၊ ပံ့သုကူစုတင် ဆောက်တည်ရာ၌ ၄င်း အသုံး ပြုကြကုန်သော ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အခင်းသစ်အတွင်း၌ အခင်း ဟောင်း ကိုမထည့်သွင်းဘဲ ပြုလုပ်ခြင်း ၊ ၂။ မိမိအတွက်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ ရရှိခြင်း ။
၁၆	ဧဠကလောမသိက္ခာပုဒ် သိုးမွေးတို့ကိုအလျှံခံရ၍ ၃-ယူဇနာထက်လွန်၍ကိုယ်တိုင် ဆောင်ယူသွားခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	အမည်နာမမထင်ရှားသော ရဟန်းတပါး	အမည်နာမအားဖြင့်မထင်ရှားသော ရဟန်း တော်တပါး သည်သိုး မွေးတို့ကို ၃ယူဇနာထက်လွန်၍ကိုယ်တိုင်ယူ ဆောင် သွားခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ အဝတ်အထည်မပြုလုပ်ရသေး သောသိုးမွေးဒိုးသက်သက် ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ရရှိခြင်း ၊ ၃။ ကိုယ်တိုင် ၃-ယူဇနာထက်လွန် ၍ယူ ဆောင်သွားခြင်း ၊ ၄။ အသွားအပြန် ဆောင်ယူခြင်း မျိုး မဟုတ်ခြင်း ၊ ၅။ နေထိုင်ဘို့ရန် ရည်ရွယ်ချက် မရှိခြင်း ၊ (နေထိုင်လို၍ယူသွား သော်အပြစ်မရှိ)။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်အာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁၇	ဧဠကလောမဓောဝါပန သိက္ခာပုဒ် ဆွေမျိုး မတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမကိုသုံး မွေးတို့ကိုလျှော်ဖွတ်ခိုင်းခြင်း။	သက္ကတိုင်း	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး တို့သည် ဆွေမျိုး မတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမတို့အားသုံး မွေးတို့ကို လျှော်ဖွတ်ခိုင်းခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဆွေမျိုး မတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီ မဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ လျှော်ဖွတ်ခိုင်းခြင်း ။
၁၈	ရူပိယသိက္ခာပုဒ် ရွှေငွေကိုအလှူခံယူခြင်း။	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	သာကီဝင်မင်းသား အရှင်ဥပနန္ဒ	သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သောအရှင်ဥပနန္ဒသည် ရွှေငွေကိုအလှူခံယူခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ရွှေငွေဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ မိမိအတွက်ဖြစ်ခြင်း ။ ၃။ ကိုယ်တိုင် (သို့မဟုတ်) သူတပါးအား ခံယူခြင်း၊ ခံယူစေခြင်း ။
၁၉	ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ် ရွှေငွေနှင့်ပစ္စည်း လဲလှယ်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး တို့သည် ရွှေငွေနှင့်အထူးထူး အပြားသောပစ္စည်းတို့နှင့်လဲလှယ်ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ လဲလှယ်အပ်သောဝတ္ထု၊ လဲလှယ်ကြောင်း ဝတ္ထု၂ ဆို့တွင်တခုခုအကျိုး ရွှေငွေဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ လဲလှယ်ခြင်း ။
၂၀	ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်ပြုခြင်း (အရောင်းအဝယ်ပြုခြင်း)	သာဝတ္ထိပြည်	သာကီဝင်မင်းသား အရှင်ဥပနန္ဒ	အရှင်ဥပနန္ဒသည် ပရိဗိုဇ်ရဟန်းနှင့် အတူအရောင်းအဝယ်ပြုခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ကပ္ပိယဝတ္ထုရဟန်းတို့အား အပ်သောပစ္စည်းဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ သိတင်းသုံးဘော်မဟုတ်ခြင်း၊ ၃။ ရောင်းဝယ်မှုကိုရောက်ခြင်း ။

သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
ပဌမသိက္ခာပုဒ် ဆယ်ရက်ထက်အလွန် (အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုအပ်သော) အပိုသပိတ်ကို ဆောင်ထားခြင်း၊	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်ဆယ်ရက်ထက်အလွန် (အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုအပ်သော အပိုသပိတ်ကို ဆောင်ယူထားခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မိမိသပိတ်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ နေ့ရက်အရေအတွက်သို့ ရောက်ခြင်း ၊ ၃။ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုအပ်သောအပိုသပိတ်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၄။ ဆယ်ရက်ထက် ကျော်လွန်ခြင်း။
ဦနပဉ္စဗန္ဓနသိက္ခာပုဒ် ဖွဲ့ရာ - ချုံ ရာ (၅) ချက်မပြည့်သေး သောသပိတ်ရှိလျက် သပိတ်သစ်ကို တောင်းခံခြင်း၊	သက္ကတိုင်း	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်အနည်းငယ်ပဲ့ကာမျှဖြင့်၄င်း ၊ ပဲ့ကာမျှဖြင့်၄င်း သပိတ်များ စွာတို့ကိုအလျှုခံယူခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အဓိဋ္ဌာန်တင်လောက်သော သပိတ်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ မိမိအတွက်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ အလျှုခံပါဟု မဖိတ်ဘူးသူထံ တောင်းခံခြင်း ၊ ၄။ တောင်း၍ရရှိခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၃	ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ် ထောပတ်-ဆီဥ၊ ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ၊ ပဉ္စသုံးပါးမျိုးတို့ကို ဆေးအဖြစ်အကပ်ခံပြီး နေ့ကို ၇-ရက်ထက်ကျော်လွန်၍သိမ်းဆည်းထားခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ရဟန်းအများ	ရဟန်းတို့သည်မကျန်းမာသောအခါ သုံးဆောင်ရန် ထောပတ်-ဆီဥ၊ ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲပဉ္စသုံး ပါးမျိုးတို့ကိုအကပ်ခံပြီး နေ့ကို ၇-ရက်ထက်ကျော်လွန်၍ သိမ်းဆည်းထားခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မိမိပစ္စည်းဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ နေ့ရက်အရေအတွက်သို့ ရောက်ခြင်း၊ ၃။ ၇-ရက်ထက်ကျော်လွန်၍ သိမ်းဆည်းထားခြင်း။
၄	ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပုဒ် မိုးရေခံသင်္ကန်းကိုရှာရာခေတ်၊ ချုပ်ဆိုး၍ဝတ်ရာခေတ်ကာလမဟုတ်ဘဲ ရှာချုပ်ဝတ်ခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်မိုး ရခံ သင်္ကန်း၏ရှာရာခေတ် ချုပ်ဆိုး၍ဝတ်ရာ ခေတ်ကာလမဟုတ်ဘဲ အခါမဲ့ကာလ၌ရှာ ချုပ်ဝတ်ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မိမိအတွက်ဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ အခါမဟုတ်ဘဲရှာခြင်း၊ ၃။ ရှာ၍ရခြင်း။
၅	စီဝရအစ္ဆိန္နသိက္ခာပုဒ် မိမိ၏ဝေယျာဝစ္စကြီးငယ်ကို လုပ်ပေးလိမ့်မည်ဟူသော မျှော်လင့်ချက်ဖြင့်ရဟန်းအား သင်္ကန်းကိုပေးပြီး နောက် မျှော်လင့်ချက်မကိုက်ညီသော အခါ ပေးပြီးသောသင်္ကန်း ကိုလုယူစေခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥပနန္ဒ	အရှင်ဥပနန္ဒသည်မိမိ၏ဝေယျာဝစ္စကြီး ငယ်ကိုလုပ်ပေးလိမ့်မည်ဟူသောမျှော် လင့်ချက်ဖြင့်ရဟန်းတပါးအား ကိုယ်တိုင် သင်္ကန်းကိုပေးပြီးသည့်နောက်ပိုင်း၌ မျှော်လင့်ချက်အတိုင်း မကိုက်ညီ၍ အမျက် ထွက်ပြီး ပြန်၍လုယူခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာလောက် သောသင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ ကိုယ်တိုင်ပေးခြင်း၊ ၃။ ကိုယ်ဥစ္စာဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ ၄။ အလုခံရသူကရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊ ၅။ စိတ်ဆိုး၍လုခြင်း။

စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၂၆	<u>သုတ္တဝိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်</u> ကိုယ်တိုင်ချည်ကို တောင်း၍ ရက်ကန်းသည်တို့ထံသွား၍ သင်္ကန်း ကိုယက်စေခြင်း ။	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ဆွေမျိုးမ တော်စပ်သူ ဖိတ်ဝါမံ မယား သူတို့ထံသို့ကိုယ် တိုင်ချည်ကို တောင်းပြီး ရက်ကန်း သည် တို့အား သင်္ကန်း ယက်လုပ်စေခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ သင်္ကန်း ကိုယက်ရန် တောင်း သော ချည်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ မိမိအတွက်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ မအပ်သောနည်း ဖြင့် တောင်းခြင်း ၊ ၄။ မအပ်သောနည်း ဖြင့်ယက် စေခြင်း ။
၂၇	<u>မဟာပေသကာရသိက္ခာပုဒ်</u> သင်္ကန်း လျှမည့်အလျှုရှင်က မ ဖိတ်ဘဲ ရက်ကန်းသည်ထံသွား၍ နဂိုရ်ရှည်မှန်း ထား သော ချည်ထက်ပိုမို၍ ကုန်ကျ အောင် စီမံခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥပနန္ဒ	အရှင်ဥပနန္ဒသည်သင်္ကန်း လှူဒါန်း သည့် အလှူရှင်က ဖိတ်ကြားထားခြင်းမရှိဘဲ ဆွေ မျိုး မတော်စပ်သော ရက်ကန်း သည်တို့ ထံသို့သွား၍ ရည်မှန်း ထား သည်ထက်ပို မိုကုန်ကျ အောင်စီမံခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ဆွေမျိုး မတော်စပ်သော ဖိတ်ကြားထားခြင်းမရှိ သော အလှူရှင်တို့ကယက်ခိုင်း သော ရက်ကန်း သည်ထံသွား၍ ပို လွန် အောင်စီမံခြင်း ၊ ၂။ မိမိသင်္ကန်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ ရဟန်း၏စကား ကြောင့် ချည်ပိုကုန်ခြင်း ၊ ၄။ သင်္ကန်း ကိုရခြင်း ။

မှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ် ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်း ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၂၈	အနေ္တကစီဝရသိက္ခာပုဒ်	သာဝတ္ထိပြည်	ရဟန်း အများ	ရဟန်းတို့သည်သင်္ကန်း အလှူခံယူရာကာလ မဟုတ်ဘဲ ခရီးသွားမည့်သူစသောအလှူ ရှင်များ ပေါ် ပေါက်၍အလှူခံသူရှိပြီး သောသင်္ကန်း ကိုအလှူခံယူရာသတ်မှတ် သော ကာလထက်အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာ မပြုဘဲထားခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ မိမိပိုင်သင်္ကန်း ဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ သင်္ကန်း အလှူခံယူရာ မဟုတ်သောသီတင်း ကျွတ်လပြည့်မတိုင်မှီ (၁၀) ရက်အတွင်း၌ ရအပ်ခြင်း ၊ ၃။ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာ မပြုခြင်း ၊ ၄။ သင်္ကန်း ကာလကိုလွန် အောင်ထားခြင်း ။
၂၉	သာသင်္ကသိက္ခာပုဒ် တောကျောင်း နေတိစီဝ ဆိုက်သင်္ကန်း အောင်ပုရိမဝါကဝ် ရဟန်း သည်သီတင်းကျွတ်လပြည့် ကျော် ၁ ရက် နေ့မှတန် ဆောင် မုန်းလပြည့် နေ့အထိ ၁လအတွင်း၌ ဘေးရန်ရှိခဲ့သော် ဆွမ်းခံ ရာ၌ ၃ထည်အနက် တထည် ထည်ကိုထားနိုင်၏။ နေမြဲကျောင်း မှအခြားကျောင်းသို့သွားခဲ့ သော် (၆) ညဉ့်ထက် ကျော်လွန် ၍သင်္ကန်းနှင့်ကင်းကွာနေခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ရဟန်း အများ	ရဟန်းတို့သည် တောကျောင်း၌ နေထိုင်ကြပြီး ပုရိမဝါကဝ်၍သီတင်း ကျွတ် သောအခါ၊ သီတင်း ကျွတ်လပြည့် ကျော် ၁ ရက် နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် နေ့အထိ(၁) တလအတွင်း ၌ ဘေး အန္တရာယ် ရှိခဲ့သော် ဆွမ်းခံရာ၌သင်္ကန်း ၃-ထည်တို့တွင် တထည်ထည်ကိုဆွမ်း ခံရာ၌ထား နိုင်၏။ နေမြဲကျောင်း မှအခြား ကျောင်း သို့ပြောင်း ရွှေ့သွား ခဲ့သောအဆို ပါသင်္ကန်း နှင့်၆ညဉ့်ထက်အလွန်ကင်း ကွာ၍နေခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ် သောတိစီဝရိတ်သင်္ကန်း ဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ ကထိန်မခင်း ခြင်း ၊ ၃။ မကျန်းမာ၍ ခွင့်ပြုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ခြင်း ၊ ၄။ ၆-ညဉ့်ထက်ပို၍ကင်းခြင်း။

မှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၀	ပရိက္ခတသိက္ခာပုဒ် သံဃာ၌ ရည်မှန်းထားသော အလှူပစ္စည်း မှန်းသိလျက် မိမိသို့ ရရှိအောင် ခံယူခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည် သံဃာအား လှူဒါန်း ရန် ရည်မှန်းထားအပ်သော အလှူပစ္စည်း မှန်း သိလျက် မိမိတို့ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ သံဃာအား လှူရန် ရည်မှန်းပြီး ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ထိုသို့ ရည်မှန်းပြီး ကြောင်း သိလျက်နှင့် မိမိသို့ ရအောင် အားထုတ်ခြင်း ၊ ၃။ ရရှိခြင်း ။

(၁) သုဓမ္မ ပါစိတ်(၉၂)အာပါတ်ဖြစ်သည့်အခါ ကူသိုလ်စိတ်များ ပျောက်ကွယ်သွား သောသိက္ခာပုဒ်များ

မုသာဝါဒဝဂ်

စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အကျိုးရလဒ်
၁	မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ် လိမ်လည်၍ ပြောဆိုခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	သာကီဝင်မင်းသား ဟတ္ထက	အရှင်ဟတ္ထကသည် တိတ္ထိတို့နှင့်စကား ပြောဆိုသောအခါမသိသည်ကိုသိသည်၊ သိသည်ကို မသိဟုလိမ်လည်၍ ပြောဆိုခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ အလွဲအမှား ကိုမှတ်မှားစေ လိုခြင်း ၊ ၂။ ကိုယ်-နှုတ်(၂)ပါး တို့တွင် တပါးပါး ကိုပြုခြင်း ။
၂	ဩမသဝါဒသိက္ခာပုဒ် ရဟန်း ကိုဆဲရေး ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်သီလဝန္တ ရဟန်း တို့နှင့်ငြင်း ခုံကြပြီး ထိုရဟန်း တို့ကိုဆဲရေး ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော် မူ၏။	၁။ ဆဲရေး သူက ရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ ကြမ်းတမ်း သော စကားမျိုး တို့ ဖြင့်ဆဲရေး ခြင်း ၊ ၃။ အဆဲခံ ရသူကဆဲမှန်း သိခြင်း၊ ၄။ သင့်ပြမှုမျိုး မဟုတ်ခြင်း ။
၃	ပေသုညသိက္ခာပုဒ် ချောပစ်ကုန်း တိုက်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် အချင်း ချင်း သင်း ခုံကြကုန် သောဒိုက်ရန်ဖြစ် ပွား ကြကုန် သော ရဟန်း တို့အားချော ပစ်ကုန်း တိုက်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော် မူ၏။	၁။ သင်း ခုံ၍ဆဲရေး ခံရသူထံ ပို့ဆောင်ခြင်း ၊ ၂။ မိမိကိုချစ်စေလိုပြီး သူ၂ဦး ကွဲစေလိုခြင်း ၊ ၃။ ချောပစ်ကုန်း တိုက်ခံရသူက နားလည်ခြင်း ။
၄	ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ် လူသာမဏေကိုသံပြိုင် ပါဠိအဋ္ဌကထာများ ကိုပို့ချပေးခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် လူဒါယကာတို့ကိုသံပြိုင် ပါဠိအဋ္ဌကထာများ ကိုပို့ ချပေး ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ လူ-သာမဏေဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ သံပြိုင် ပါဠိအဋ္ဌကထာကိုပို့ချ ပေး ခြင်း ၊ ၃။ သံပြိုင် ရွတ်ခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၅	သဟသေယျသိက္ခာပုဒ် တမိုးတရံတည်းသောကျောင်း၌ လူ၊ သိမဏေ၊ တိရိစ္ဆာန်တို့နှင့်အတူတကွ (၃) ညဉ့်ထက်ပို၍အိပ်ခြင်း ။	အာဠဝီပြည်	ရဟန်း အများ	ရဟန်းတို့သည် လူ၊ သိမဏေ၊ တိရိစ္ဆာန်တို့နှင့်အတူတကွ တမိုးတရံတည်းသောကျောင်း၌ (၃) ညဉ့်ထက်ပို၍အိပ်ခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ အာပတ်သင့်လောက်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ လူစသည်တို့နှင့်တကွအိပ်ခြင်း၊ ၃။ လေး ရက်မြောက်နေ့ဝင်ခြင်း ။
၆	ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပုဒ် မိမ္မနှင့်တမိုးတရံတည်းသော ကျောင်းအိမ်ဇရပ်အရပ်ရပ်တို့၌အိပ်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်အနုရုဒ္ဓါ	အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မိမ္မနှင့်တမိုးတရံတည်းသောကျောင်း၌အိပ်ခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ အာပတ်သင့်လောက်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ မိမ္မနှင့်အတူအိပ်ခြင်း ၊ ၃။ နေ့ဝင်ခြင်း ။
၇	ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ် အနီးအပါး၌ နားလည်သူလူယောကျ်ား မရှိဘဲ မိမ္မအား (၆) ခွန်းထက်ပို၍ ပါဠိအဋ္ဌကထာဓမ္မကို ဟောခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥဒါယီ	အရှင်ဥဒါယီသည် အနီးအပါး၌ နားလည်သူ လူယောကျ်ား မရှိဘဲ မိမ္မအား ပါဠိအဋ္ဌကထာတရားကို ဟောကြားခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ ပါဠိအဋ္ဌကထာတရားကို (၆) ခွန်းထက်ပို၍ ဟောခြင်း၊ ၂။ တတ်သိနားလည်သော မိမ္မ ဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ ဣရိယာပုတ်အပြောင်းအလွဲ မရှိခြင်း ၊ ၄။ တတ်သိနားလည်သူလူယောကျ်ား မရှိခြင်း ၊ ၅။ ပြဿနာဖြေသောအရာ မဟုတ်ခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်အာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၈	ဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်းကို လူသာမဏေအားအမှန်အတိုင်း ပြောကြားခြင်း ။	ဝေသာလီပြည်	ဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်းပါး၌ နေထိုင်ကုန်သော ရဟန်းများ	ဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်းပါးနေ နေထိုင်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် လူပုဂ္ဂိုလ်တို့အား တပါး - တပါး၏ ဈာန် - မဂ် - ဖိုလ် ရကြောင်းများကိုအမှန်အတိုင်း ပြောဆိုခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဈာန်-မဂ်-ဖိုလ်အမှန် ရရှိခြင်း၊ ၂။ လူသာမဏေအား ပြောကြားခြင်း၊ ၃။ ပြောပြီးခဏ၌သိခြင်း ၊ ၄။ သူတပါး ကိုမညွှန်ပြခြင်း ။
၉	ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပုဒ် ပြောဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသော ရဟန်း၏သင့်သော သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ကို ပြောဆိုခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ရဟန်း၏ သင့်သော သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ကိုလူသာမဏေတို့အား ပြောကြားခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ပါရာဇိကမကျသေး သော ရဟန်း၏ သံဃာဒိသိသ်အာပတ် ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ လူသာမဏေအား ပြောခြင်း၊ ၃။ ပြောပိုင်ခွင့်သမုတ် ရပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ခြင်း ။
၁၀	ပထဝီခဏနသိက္ခာပုဒ် မြေကိုကိုယ်တိုင်တူးခြင်း၊ သူတပါးအားတူးစေခြင်း ။	အာဠဝီပြည်	အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းများ	အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းတို့သည် မြေကိုတူးခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဇာတ - ပထဝီဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ဇာတ - ပထဝီမှန်းသိခြင်း၊ ၃။ ကိုယ်တိုင်တူးခြင်း ၊ သို့မဟုတ် သူတပါး ကိုတူးစေခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁	ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ် မျက်သစ်ပင်အပေါင်းကိုဖျက်ဆီးခြင်း ။	အာဠဝီပြည်	အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းများ	အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းများ သည်သစ်ပင်တို့ကိုဖြတ်ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မျက်သစ်ပင်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ မျက်သစ်ပင်ဟုသိခြင်း ၊ ၃။ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ခိုင်း၍ဖြစ်စေဖျက်ဆီးခြင်း ။
၂	အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ် မေးသည့်မှတပါးကိုပြောဆိုခြင်း ၊ မေးသည့်ကိုမဖြေဘဲဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း ။	ကောသမ္ဗီပြည်	အရှင်ဆန္န	အရှင်ဆန္နသည် သံဃာ့အလယ်၌အာပတ်ဖြင့်မေး စိစစ်အပ်သည့်ရှိသော် မေးအပ်သည့်မှတပါးတခြားကိုဖြေဆိုခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဝိနည်း ဓမ္မကံအဖြစ်ဖြင့်တင်အပ်ပြီးဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ အာပတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုဖြင့်ဖြစ်စေအမေးအမြန်းခံရခြင်း ၊ ၃။ အဖြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းလိုသဖြင့်ရှောင်လွှဲဖြေကြားခြင်း ။
၃	ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပုဒ် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်း ။	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	မေတ္တိယဘုမ္မဇက ရဟန်း	မေတ္တိယဘုမ္မဇကရဟန်းတို့သည် မလ္လာမင်း၏သားဖြစ်သောအရှင်ဒဗ္ဗကိုကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချပြောဆိုခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဓမ္မကံဖြင့်သမုတ်အပ်သူဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ အပြောခံရသူရဟန်းဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ အဂတိမလိုက်စားခြင်း ၊ ၄။ ထိုသူ၏ကျေးဇူးမဲ့ကိုလိုလားခြင်း ၊ ၅။ ပြောဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်ကရဟန်းဖြစ်ခြင်း ၊ ၆။ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ၊ ရှုတ်ချခြင်း၂-ခုအနက်တခုခုကိုပြုခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိပ္ပံပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပသုတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၄	ပဌမ သေနာသနသိက္ခာပုဒ် — သံဃိကဖြစ်သော ကုတင် သေ့ါင် စေါင်း ဖုံ မွေ့ရာ ဖျာအခင်း များကို လေဟာပြင်၌ခင်း၍ မသိမ်း ဆည်း ဘဲပြစ်ထား သွားခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ရဟန်း အများ	ရဟန်းတို့သည် သံဃိကအသုံး အဆောင်ဖြစ် သောကုတင် သေ့ါင် စေါင်း စသည်များ ကို လေဟာပြင်၌ခင်း၍ မသိမ်း ဆည်းဘဲ အရပ်တပါး သို့ထွက်ခွါသွား ခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ သံဃိကပစ္စည်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ မိုးတွင်းကာလမိုး မလုံရာ အရပ်၌ခင်း ထား ခြင်း ၊ ၃။ သား ရဲတိ ရန္တာနိစ သောအ နှောက်အယှက် မရှိခြင်း ၊ ၄။ ဘေး ရန်မရှိခြင်း ၊ ၅။ မငဲ့ကွက်ဘဲသွား ခြင်း ၊ ၆။ ခဲတပြစ်လွန်ခြင်း ။
၅	ဒုတိယ သေနာသနသိက္ခာပုဒ် — သံဃိက ကျောင်း၌အိပ်ရာနေ ရာကိုခင်း၍ မသိမ်း ဆည်း ဘဲပြစ်ထား သွား ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	သတ္တရသဝဂ္ဂီ ရဟန်း (၁၇) ပါး	သတ္တရသဝဂ္ဂီမည်သော ရဟန်း (၁၇)ပါး တို့သည် သံဃိက ကျောင်း ၌အိပ်ရာနေ ရာကိုခင်း ၍ မသိမ်း ဆည်း ဘဲ (မပန် ကြား ဘဲ) အရပ်တပါး သို့ဖဲခွါသွား ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ အခင်း ဆယ်မျိုး အိပ်ရာဖြစ် ခြင်း ၊ ၂။ သံဃိကဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ မိုး မလုံ သောသံဃိက ကျောင်း ၌ခင်း ခြင်း ၊ ၄။ အနှောက်အယှက်မရှိခြင်း ၊ ၅။ ဘေး ရန်မရှိခြင်း ၊ ၆။ မငဲ့မကွက်သွား ခြင်း ၊ ၇။ ဥပစာကိုလွန်ခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိဒ္ဓာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပဿတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဒ်ရှိ	ဝတ္ထုကြောင်း	အဓိပ္ပါယ်
၆	အနုပခဏ္ဍသိဒ္ဓာပုဒ် သံယိက ကျောင်း၌မဒ္ဒမရောက်နှင့်ပြီး သောရဟန်းမှန်းသိသွက်၊ ဘူဦးမြောင်းကျစ်တည်း ဖဲ့သွား စေလိုသောဆန္ဒဖြင့် ကိုးရွေ့၍အပ်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဋ္ဌဂိရဟန်း(၆) ပါး	ဆဋ္ဌဂိရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် သံယိက ကျောင်း၌ ရောက်ရှိလာသော မထေရ် ရဟန်းများ ကိုကျစ်တည်း ဘူဦး မြောင်း၍ ဖဲ့ခွါသွား စေလိုသောဆန္ဒဖြင့်တိုးဝှေ့၍အပ်ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ သံယိက ကျောင်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ထိုနေရာမှထွက်ခွါသွား စေလိုက်သူမဟုတ်မှန်းသိခြင်း၊ ၃။ ကျစ်တည်း စေလိုခြင်း ၊ ၄။ ဥပစာ၌ထိုင်ခြင်း –အိပ် ခြင်း ။
၇	နိက္ကဍ္ဍနသိက္ခာပုဒ် ဒေါသထွက် ၍ သံယိက ကျောင်းမှ ရဟန်း ကိုနှင်ထုတ်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဋ္ဌဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဋ္ဌဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်ဒေါသထွက်၍သံယိက ကျောင်း မှ ရဟန်း တို့ကိုနှင်ထုတ် ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ သံယိက ကျောင်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ခိုက်ရန် ဒေါသမပြုလုပ်သော ရဟန်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ စိတ်ဆိုး ၍ နှင်ထုတ်ခြင်း – အနှင်ခိုင်းခြင်း ။
၈	ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပုဒ် (၂) ထပ် (၃) ထပ်ကောက် ပိဒ်သော သံယိက ကျောင်း ပြင်မခင်းရသေးသောအ ထပ်များ၌ခင်း ထား အပ် သောကုတင်၊ ကုလား ထိုင် များ ထိုင်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အမည်နာမမထင်ရှား သော ရဟန်း တပါး	အမည်နာမအား ဖြင့်မထင်ရှား သော ရဟန်း တပါး သည် (၂) ထပ်သံယိကကျောင်း ၏ပြင်မခင်းရသေး သောအထက်ဆင့်၌၊ ကုတင်၊ ကုလား ထိုင်များ ကိုဘ်၍ထိုင်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ သံယိက ကျောင်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ဦးခေါင်းကိုမတိုက်မိလောက် အောင်မြင့်သော ကျောင်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ အောက်ထပ်၌သွား လာသုံး စွဲလေ့ရှိခြင်း ၊ ၄။ ဝို့(သံ) မရိုက်ရသေး သော ခြေထောက်စောင်း ၊ ကုတင်၊ ကုလား ထိုင်များ တွင်ထိုင် ခြင်း ။

စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၉	မဟလ္လက–သိက္ခာပုဒ် ကျောင်းဒါယကာရှိ၍ ၂–ထပ် ၃–ထပ်ဆောက်အပ်သော ကျောင်းကြီးကို တောက်ပင် ဝဲပင်မရှိရာအရပ်၌ ၃–ထပ် ထက်ပိုလွန်၍ စီမံခြင်း ။	ကောသမ္ဗီပြည်	အရှင်ဆန္န	အရှင်ဆန္နသည်ပြီးဆုံးလေပြီး ကျောင်းကြီးကိုအုတ်အင်္ဂတေတို့ဖြင့်အထပ်ထပ်ပြုပြင်ရာ၌ လေးလံ၍ ကျောင်းကြီးပြိုကျသောကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ ကျောင်းကြီးဖြစ်ခြင်း ။ ၂။ မိမိနေဖို့ရာအတွက်ဖြစ်ခြင်း ။ ၃။ လိုအပ်သည်ထက်ပို၍စီမံခြင်း ။
၁၀	သပ္ပါဏက သိက္ခာပုဒ် ပိုးရှိသောရေမှန်းသိလျက် မြက်ပေါ် မြေပေါ်သို့ရေကို သွန်ပြစ်ခြင်း ။	အာဠဝီပြည်	အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းများ	အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းတို့သည် ပိုးရှိသောရေမှန်းသိလျက် မြက်ပေါ် မြေပေါ်သို့ရေကိုသွန်လောင်းခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ ပိုးရှိသောရေဖြစ်ခြင်း ။ ၂။ သွန်းလောင်းခြင်းကြောင့် ပိုးများသေမည်ကိုသိခြင်း ။ ၃။ ထိုသို့ပိုးသေလောက်သောရေလည်းဖြစ်ခြင်း ။ ၄။ မြက်စသည်ပေါ်၌သွန်းလောင်းခြင်း ။

(၃) ဘိက္ခုနီဩဝါဒဝဂ်

စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁	ဩဝါဒသိက္ခာပုဒ် ဆုံးမပိုင်ခွင့်မရှိဘဲဘိက္ခုနီမများအား ဆုံးမခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်ဆုံးမပိုင်ခွင့်မရှိဘဲ (သမ္မုတိမရဘဲ) ဘိက္ခုနီမတို့အား ဆုံးမခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဆုံးမပိုင်ခွင့်မရှိခြင်း ၊ (သမ္မုတိမရခြင်း) ၂။ ဘိက္ခုနီမဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ ဂရုဓမ္မတရားဖြင့်ဆုံးမခြင်း ။
၂	အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပုဒ် ဆုံးမပိုင်ခွင့်ရရှိသော ရဟန်းဖြစ်စေကာမူ ဘိက္ခုနီမတို့အား နေဝင်သည့်တိုင်အောင်ဆုံးမ ဩဝါဒပေးခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်စူဠပန္ထက	အရှင်စူဠပန္ထကသည် နေဝင်သည့်တိုင်အောင်ဘိက္ခုနီမတို့အား ဆုံးမဩဝါဒပေးခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ နေဝင်ခြင်း ၊ ၂။ ဘိက္ခုနီမဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ ဆုံးမခြင်း ။
၃	ဘိက္ခုနုပဿယသိက္ခာပုဒ် ဘိက္ခုနီမ မကျန်းမာသော အခါမှတပါး ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့သွား၍ဩဝါဒပေးခြင်း ။	သက္ကတိုင်း	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ဘိက္ခုနီမ မကျန်းမာသောအခါမဟုတ်ဘဲဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့သွား၍ဆုံးမဩဝါဒပေးခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့သွားခြင်း ၊ ၂။ ဘိက္ခုနီမဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ မကျန်းမာသောအခါမဟုတ်ခြင်း ၊ ၄။ ဂရုဓမ္မတရားဖြင့်ဆုံးမခြင်း။

သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာဒေသ	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
အာဝါသသိက္ခာပုဒ် မထေရီကြီးများ သည်ယာဉ် ဘျား လိမ္မာစေလို သော်ကြောင့် ဘိက္ခုနီမကိုဆုံးမကြသည်မဟုတ်၊ သက်နှင်း စသောအာဝါသကိုရ လိုမှုကြောင့်ဆုံးမကြဘုန်၏ဟု ကဲ့ရဲ့ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် မထေရီကြီးများ သည်ယာဉ် ဘျားလိမ္မာစေလို သောကြောင့်ဘိက္ခုနီမကိုဆုံးမကြသည်မ ဟုတ်၊ သက်နှင်း စသောအာဝါသကိုရလိုမှု ကြောင့်ဆုံးမကြဘုန်၏ဟုကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ရဟန်းဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ တရားသဖြင့်သမ္မုတိရသူ ဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ အာဝါသငဲ့မှုမရှိခြင်း ၊ ၄။ ဘျားဖွဲ့ မဲ့ကိုလိုလား သဖြင့် ပြောဆိုခြင်း ။
စီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ် လဲလှယ်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ဆွေမျိုးမတော်သောဘိက္ခုနီမအား သင်္ကန်းကိုပေးခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	အမည်နာမမသိ အားဖြင့်မထင်ရှားသော ရဟန်းတပါး ။	အမည်နာမအားဖြင့်မထင်ရှားသော ရဟန်းတပါး သည် လဲလှယ်ခြင်းမျိုးမဟုတ် ဘဲ ဆွေမျိုးမတော်စပ်သောဘိက္ခုနီမ အား သင်္ကန်းကိုပေးခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ အဓိဋ္ဌာန်စိကပ္ပနာ လောက် သောသင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ လဲလှယ်မှုမရှိခြင်း ၊ ၃။ ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမဖြစ်ခြင်း ။
စီဝရသိဗ္ဗန သိက္ခာပုဒ် ဆွေမျိုးမတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမ၏သင်္ကန်းကိုချုပ်ပေး ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥဒါယီ	အရှင်ဥဒါယီသည် ဆွေမျိုး မတော်စပ်သော ဘိက္ခုနီမ၏သင်္ကန်းကို ချုပ်ပေးခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဆွေမျိုးမတော်သောဘိက္ခုနီ မ၏သင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ဝတ်လောက်ရုံလောက်သော သင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ ချုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ချုပ်စေ ပေး ခြင်း ။

စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
	သံဝိဓါနသိက္ခာပုဒ် လမ်းခရီးက ဘေး အန္တရာယ် မရှိပါဘဲလျက်ဘိက္ခုနီမနှင့်အတူ ချိန်း ချက်၍ မိမိ ရွာမှ အနီး အပါး ရွာသို့သွား ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် လမ်း ခရီး၌ ဘေး အန္တရာယ် မရှိပါဘဲလျက် ဘိက္ခုနီမနှင့်အတူ ချိန်း ချက်၍ ယူဇနာ ဝက်မျှ သော ခရီး ကိုသွား ခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ နှစ်ဦး သဘောတူ စီစဉ်၍ သွား ခြင်း ၊ ၂။ ချိန်း ချက်မှုမချွတ်ယွင်းခြင်း၊ ၃။ ချိန်း ချက်၍သွား။ သင့်ရာ အခါမဟုတ်ခြင်း ၊ ၄။ ဘေး ရန်မရှိခြင်း ၊ ၅။ ယူဇနာ ဝက်ကိုလွန်ခြင်း ။
၈	နာဝါဘိရုဟနသိက္ခာပုဒ် ဘိက္ခုနီမနှင့်အတူ ချိန်း ချက်၍ (ကန့်လန့်ဖြတ် ကူး ခြင်းမဟုတ်ဘဲ) စုံချီဆန်ချီ လှေတစည်းတည်း စီး ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ဘိက္ခုနီမနှင့်အတူ ချိန်း ချက်၍ မြစ်ကိုကန့်လန့်ဖြတ် ကူး မျိုး မဟုတ်ဘဲ စုံချီဆန်ချီ လှေတစည်း တည်း စီး ၍သွား ခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ နှစ်ဦး သဘောတူ စီစဉ်၍ သွား ခြင်း ၊ ၂။ ချိန်း ချက်မှု- မချွတ်ယွင်း ခြင်း ၊ ၃။ ဖြတ်ကူး ရာအခါမဟုတ်ခြင်း၊ ၄။ ဘေး ရန်မရှိခြင်း ။ ၅။ ယူဇနာ ဝက်ကိုလွန်ခြင်း ။
၉	ပရိပါစိတ သိက္ခာပုဒ် ဘိက္ခုနီမ (မစိမ့်မှိုလုတို့ဘာသာ စီမံအပ် သောဆွမ်းမျိုးမဟုတ် ဘဲ) ဘိက္ခုနီမစီမံမှန်း သိလျက် ဆွမ်း ကိုစား ခြင်း ။	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	အရှင်ဒေဝဒတ်	အရှင်ဒေဝဒတ်သည် ဘိက္ခုနီမ မစီမံမှို လုတို့ဘာသာ စီမံအပ် သော ဆွမ်း မျိုးမဟုတ် ဘဲ ဘိက္ခုနီမစီမံမှန်း သိလျက် သော ဆွမ်း ကိုစား ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ဘိက္ခုနီမဖြစ်ခြင်း ။ ၂။ တ ယောက် ချင်းချင်း ဖြစ် ခြင်း ၊ ၃။ ဆီဝိတ်ဝြမ်ရာအရပ်ဖြစ်ခြင်း၊ ၄။ နေထိုင်ခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညာရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁၀	ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ် ဘိက္ခုနီမနှင့်အတူတကွတ ယောက်ချင်းချင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ နေထိုင်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥဒါယီ	အရှင်ဥဒါယီသည် ဘိက္ခုနီမနှင့်အတူတကွတ ယောက်ချင်းချင်းဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ နေထိုင်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ဘိက္ခုနီမဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ တ ယောက်ချင်း ချင်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်ဖြစ်ခြင်း ၄။ နေထိုင်ခြင်း ။

(၄) ဘောဇနဝဂ်

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁	အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပုဒ် မကျန်းမမာမဟုတ် ပါဘဲ ဒေဿသည်တို့တည်း နိုရန်ဇရပ်၌ဝတ်တည်ထား သောဆွမ်း ကိုတကြိမ်ထက်ကျော်လွန်၍သုံးဆောင်ခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်အမြဲတမ်း ဝင်၍ဝင်၍ ဒေဿသည်တို့တည်း ခိုရန်ဇရပ်၌ ဝတ်တည်ထား သောဆွမ်း ကို (မကျမ်း မမာမဟုတ် ပါဘဲလျက်) သုံး ဆောင်ခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ဒေဿသည်တို့အတွက် ဝတ်တည်ထား သောဆွမ်းဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ မကျန်း မမာမဟုတ်ခြင်း ၊ ၃။ နေ့စဉ် နေ၍စား ခြင်း ၊
၂	ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ် လေး ပါး သော ရဟန်း တို့အား တပေါင်း တည်း မအပ် သော နည်း ဖြင့်ပင့်ဘိတ်၍၊ ရအပ် သောဆွမ်း ကိုမကျန်း မာ ခြင်း စသောအကြောင်း မ ရှိဘဲလျက်စား ခြင်း။	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	အရှင်ဒေဝဒတ်	အရှင်ဒေဝဒတ်သည်ပရိတ်သက်နှင့်တကွ လူတို့က မအပ်သောဘိတ်ခြင်း ဖြင့်ဘိတ် သည်ကို မအပ်သော တောင်း ခြင်း ဖြင့် တောင်း ၍စား ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ဂဏဘောဇဉ်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ အခါကာလမဟုတ်ခြင်း ၊ ၃။ သုံး ဆောင်ခြင်း ။
၃	မရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပုဒ် မကျန်း မာခြင်း စသောအ ကြောင်း မရှိဘဲလျက် ဦးစွာ ပင့်သူ၏ဆွမ်း ကိုမစား ဘဲ နောက်မှပင့်သူ၏ဆွမ်း ကို စား ခြင်း ။	ဝေသာလီပြည်	ရဟန်း အများ	ရဟန်း တို့သည်မကျန်းမာခြင်း စသောအ ကြောင်း မရှိပါဘဲလျက် ဦး စွာပင့်သူ ၏ဆွမ်း ကိုမစား ဘဲ နောက်မှပင့်သူ ၏ဆွမ်း ကိုလိုက်၍သုံး ဆောင်ခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏ ။	၁။ နောက်ပင့်သူ၏ဆွမ်း ဖြစ် ခြင်း ၊ ၂။ မကျန်း မာခြင်း စသော အကြောင်း ရှိသောအခါအ ဟုတ်ခြင်း ၊ ၃။ သုံး ဆောင်ခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်အာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၄	ကာဏမာတာသိက္ခာပုဒ် အိမ်သို့ချဉ်းကပ်လာသောရဟန်းကိုမုန့်တို့ဖြင့်အလိုရှိသလို ခံယူဘို့ရန်ဖိတ်မံရာ၌(၃) သပိတ်ထက်ကျော်လွန်၍ခံယူခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ရဟန်းအများ	ရဟန်းတို့သည်အတိုင်းအရှည်ပမာဏကို မသိဘဲမုန့်တို့ကိုခံယူခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မုံ့ဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ အကြွင်းအကျန်မဟုတ်ခြင်း၊ ၃။ ကိစ္စမပြီးဆုံးသေးခြင်း၊ ၄။ ဆွေမျိုးမတော်ပင့်ဖိတ်သူ မဟုတ်ခြင်း၊ ၅။ (၃)သပိတ်ထက်ပို၍ခံယူခြင်း။
၅	ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ် ဆွမ်းစားစဉ်(တော်ပြီ တန်ပြီ)ဟုတားမြစ်ပြီး၍ နောက်ထပ်ထပ်၍သုံးဆောင်ခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ရဟန်းအများ	ရဟန်းတို့သည်ဆွမ်းစားစဉ်တော်ပြီ တန်ပြီဟုတားမြစ်ပြီးဖြစ်ပါလျက်၊နောက်ထပ်(ဝိနည်းစည်းကမ်းအတိုင်းမပြုမလုပ်ဘဲ)ထပ်၍သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ စားဆဲဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ ဘောဇဉ်(၅)ပါးတို့တွင် တပါးဖြစ်ခြင်း၊ ၃။ ပေးသူက(၂)တောင်ကွာ အတွင်းသို့ဝင်ရောက်ခြင်း၊ ၄။ ဆောင်ယူနိုက်ဖြစ်ခြင်း၊ ၅။ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်ပယ်ခြင်း။
၆	ဒုတိယပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ် ဆွမ်းစားစဉ်(တော်ပြီတန်ပြီဟု)တားမြစ်၍ နောက်ထပ်ထပ်၍ဖိတ်မံခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	အမည်နာမအားဖြင့်မထင်ရှားသော ရဟန်း	အမည်နာမအားဖြင့်မထင်ရှားသော ရဟန်းတပါးသည် ဆွမ်းစားစဉ်တော်ပြီ၊ တန်ပြီဟုတားမြစ်ပြီးပါလျက်(ဝိနည်းစည်းကမ်းအတိုင်းမပြုမလုပ်ဘဲရှိသေးလျက်) နောက်ထပ်-ထပ်၍ဖိတ်မံခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အဖိတ်ခံရသောရဟန်း၏ တားမြစ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ တားမြစ်ပြီးမှန်းသိခြင်း၊ ၃။ စောဒနာဘို့ရန်ရှေ့ရှု ခြင်း၊ ၄။ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့်ဖိတ် ခြင်း၊ ၅။ အဖိတ်ခံရသောရဟန်း၏ စားခြင်းကိစ္စပြီးဆုံးခြင်း။

မှတ်စဉ်	သိဒ္ဓပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပဿတ် ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၇	ဝိဘာလ – ဘေါဓနသိဒ္ဓပုဒ် မှန်းလွဲသောအခါ၌ ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ကိုသုံးဆောင်ခြင်း။	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	သဒ္ဓ ရာဇဝဂ္ဂီအမည်ရှိသော ရဟန်း (၁၇) ပါး	သဒ္ဓ ရာဇဝဂ္ဂီအမည်ရှိသော ရဟန်း (၁၇) ပါး တို့သည် မွန်းလွဲသောအခါ၌ ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ကိုသုံးဆောင်ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မွန်းလွဲသောအခါဖြစ်ခြင်း ၂။ ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ဖြစ်ခြင်း ၃။ သုံးဆောင်ခြင်း ။
၈	သန္နိဓိကာရကသိက္ခာပုဒ် သိုမှီး သိမ်းဆည်းခြင်းကိုပြု၍ ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ကိုသုံးဆောင် ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဗေလဋ္ဌသီသ	အရှင်ဗေလဋ္ဌသီသသည် သိုမှီး သိမ်း ဆည်းခြင်း ကိုပြု၍ ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ဖြစ်ခြင်း ၂။ သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်း ၊ ၃။ သုံးဆောင်ခြင်း ။
၉	ပဏီတ ဘောဇနသိက္ခာပုဒ် မနာမဖျားဘဲမွန်မြတ်သော ထောပတ်၊ ဆီဦး၊ ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ၊ ငါး ၊ အသား ၊ ဟင်းလျာ၊ နို့ရည်၊ နို့ဓမ်းတို့ကို မိမိအတွက် တောင်း၍သုံး ဆောင်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် မွန် မြတ်သော ထောပတ်၊ ဆီဦး၊ ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ၊ ငါး ၊ အသား ၊ ဟင်းလျာ၊ နို့ရည်၊ နို့ဓမ်းတို့ကို (မနာမဖျားဘဲ) မိမိအတွက် တောင်း၍သုံး ဆောင်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ မနာမဖျားခြင်း ၊ ၃။ တောင်း၍ ရခြင်း ၊ ၄။ သုံး ဆောင်ခြင်း ။
၁၀	ဒန္တပေါဏသိက္ခာပုဒ် ရေနှင့်ဒန်ပူမှတပါး အခြားသောစား ဘွယ် သောက်ဘွယ်များကို မကပ်မခံဘဲသုံးဆောင်ခြင်း။	ဝေသာလီပြည်	အမည်နာမထင်ရှားဖြစ်မထင်ရှားသော ရဟန်းတပါး	အမည်နာမထင်ရှားဖြစ်မထင်ရှားသော ရဟန်းတပါးသည် အကပ်မခံဘဲ(ရေ နှင့်ဒန်ပူမှတပါး) စားဘွယ်၊ သောက် ဘွယ်ကိုသုံး ဆောင်ခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အကပ်မခံခြင်း ၊ ၂။ သီးခြားခွင့်ပြုချက်မရှိခြ ၃။ မီးခိုးစသောသုံး ဆော လို့မရကောင်း သောအစ မဟုတ်ခြင်း ၊ ၄။ သုံး ဆောင်ခြင်း ။

(၅) အစေလကဝဂ်

အမှတ်စဉ်	သိဋ္ဌာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပသွတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁	အစေလကသိက္ခာပုဒ် အဝတ်မဝတ်သောတက္ကတွန်းနှင့်ပရိဗ္ဗိုဇ်ယောကျ်ားပရိဗ္ဗိုဇ်မိန်းမအားမိမိလက်ဖြင့်ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုပေးခြင်း။	ဝေသာလီပြည်	အရှင်အာနန္ဒာ	အရှင်အာနန္ဒာသည် ပရိဗ္ဗိုဇ်မတယောက်အား မုံ့တခုဟူ၍ပေးလိုက်သော်လည်း နှစ်ခုဖြစ်မှန်း မသိဘဲပေးမိခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ တိတ္ထိဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ ခွင့်ပြုထားအပ်သောဆီစသည်မဟုတ်ခြင်း၊ ၃။ စားကောင်းသောအာဟာရဖြစ်ခြင်း၊ ၄။ ချထားနိုက်မဟုတ်သောခွက်ထည်းနှင့်မိမိလက်ဖြင့်စားဘို့ရာထည့်ခြင်း။
၂	ဥယျောဇနသိက္ခာပုဒ် ရဟန်းတပါးဆွမ်းခံအတူခေါ်သွားပြီးနောက်မကျောက်ပတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်လိုခြင်းကြောင့်ထိုရဟန်းအားပြန်လွှတ်လိုက်ခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	သာကီဝင်မင်းသား အရှင်ဥပနန္ဒ	အရှင်ဥပနန္ဒသည် ရဟန်းတပါးကိုငါ့ရှင်လာလိုက်ခဲ့ဟုဆွမ်းခံရန်အတွက်အတူခေါ်သွားပြီး၊ ထိုရဟန်းအားဟစ်ုတခုသောစားသောက်ဘွယ်ကိုမပေးဘဲပြန်လွှတ်လိုက်ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မလျော်သောအကျင့်ကိုပြုကျင့်လိုခြင်း၊ ၂။ ထိုသို့ကျင့်လိုသည့်အတွက်ရဟန်းကိုပြန်လွှတ်လိုက်ခြင်း၊ ၃။ မိမိ၏မြင်လောက်-ကြားလောက်ရာဥပစာကိုပြန်လွှတ်အပ်သူကလွန်ခြင်း။
၃	သဘောဇနသိက္ခာပုဒ် လင်မယား (၂) ယောက်ရှိသောအိမ်၏အိပ်ရာအနီးနှင့်ဝင်၍ထိုင်ခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥပနန္ဒ	အရှင်ဥပနန္ဒသည် လင်မယား (၂) ယောက်ရှိသောအိမ်၏အိပ်ခန်းအနီး၌ (အိပ်ခန်းတွင်းသို့ဝင်) ထိုင်နေခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အနာဂါမ်ရဟန္တာမဖြစ်သေး သောလင်မယား(၂)ယောက်တို့၏အိမ်၌စားသည့်ခြင်း၊ ၂။ ထိုင်နေရာမှာနကအိပ်ခန်းဖြစ်ခြင်း၊ ၃။ ဝင်၍ထိုင်နေခြင်း။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၄	ရဟောပဋိစ္ဆန္နသိက္ခာပုဒ် မိန်းမနှင့်အတူတကွ မျက်စိကွယ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥပနန္ဒ	အရှင်ဥပနန္ဒသည် မိန်းမနှင့်အတူတကွ မျက်စိကွယ်ရာအရပ်၌ထိုင်နေခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မိန်းမဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ မျက်စိကွယ်ရာဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ ထိုင်နေခြင်း ။
၅	ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ် မိန်းမနှင့်အတူတကွ တယောက်ချင်းချင်း နားဆီးကွယ်ရာ အရပ်၌ ထိုင်နေခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥပနန္ဒ	အရှင်ဥပနန္ဒသည် မိန်းမနှင့်အတူတကွ တယောက်ချင်းချင်း နားဆီးကွယ်ရာ အရပ်၌ထိုင်နေခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မိန်းမဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ နားဆီးကွယ်ရာအရပ် ဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ တယောက်ချင်းချင်းဖြစ်ခြင်း၊ ၄။ ထိုင်နေခြင်း ။
၆	စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ် (သင်္ကန်းလှူရာကာလ၊ သင်္ကန်းချုပ်ရာကာလမှတပါး) ဆွမ်းစားပင့်ခံရသောရဟန်းသည် အနီးအနား၌ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကိုမပန်ကြားဘဲ ဆွမ်းမစားမီဖြစ်စေ၊ စားပြီး နောက် - မွန်းမတည့်မီဖြစ်စေ အခြားအိမ်များသို့ လှည့်လည်သွားလာခြင်း ။	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	အရှင်ဥပနန္ဒ	အရှင်ဥပနန္ဒသည်ဆွမ်းစားပင့်ခံရပါလျက် ဆွမ်းမစားမီ၊ ဆွမ်းစားပြီးနောက်မွန်းမတည့်မီ၌ ဒါယကာတို့အိမ်၌လှည့်လည်သွားလာခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဘောဇဉ် (၅) ပါး တို့တွင်တပါးပါးဖြင့်ပင့်ဖိတ်ထားသည်ကိုလက်ခံခြင်း ၊ ၂။ အနီး အနား၌ရှိသော ရဟန်း ကိုခွင့်မပန်ခြင်း ၊ ၃။ အခြား အိမ်သို့ဝင်ခြင်း ၊ ၄။ မွန်း မတည့်မီဖြစ်ခြင်း ၊ ၅။ သင်္ကန်း လှူခြင်း စသော အခါကာလမဟုတ်ခြင်း ။

မှတ်စဉ်	သိဗ္ဗာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာကိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၇	မဟာနာမသိက္ခာပုဒ် — မနာမဖျား ဘဲဆေး ပစ္စည်းဖြင့်ဖိတ်ရာ၌၊ ထပ်၍ဖိတ်ခြင်း၊ အမြဲဖိတ်ခြင်း မျိုး မဟုတ်ဘဲ ၄ – လထက် ကျော်လွန်၍ တောင်းခံခြင်း ။	သက္ကတိုင်း	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် သာကီဝင်မင်း သား မဟာနာမ်ထံဆေးပစ္စည်းများ ကိုအလျှုခံယူရာ၌တရက်မျှဆိုင်း ငံ့တော်မူပါဟု လျှောက်ထား တောင်းပန်ရာ၌မဆိုင်း ငံ့ခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ သံဃာကိုဖိတ်ခြင်း ၊ ၂။ ဆေး ကို တောင်း ခြင်း ၊ ၃။ မနာမဖျား မဟုတ်ခြင်း ၊ ၄။ လ – ရက်အပိုင်း အခြား ကို ဖြစ်စေ၊ ဆေး ပစ္စည်း ကို ဖြစ်စေ ကျော်လွန်ခြင်း ။
၈	ဥယျောဇ္ဇသေနာသိက္ခာပုဒ် — စစ်တပ်သို့သွား ထိုက် သောအကြောင်း မရှိဘဲ၊ နိုင်ငံရာမြို့ရွာမှ ချီတက်သော စစ်တပ်ကို အကြည့်အရှုသွားခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်ဆိုင်ရာမြို့ရွာမှ ချီတက်သော စစ်တပ်ကိုသွား၍ ကြည့်ရှုခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ နိုင်ငံရာမြို့နယ်များ မှ ချီတက်သော စစ်တပ်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ကြည့်ရှုရန်သွား ခြင်း ၊ ၃။ ခွင့်ပြုရာအရပ်မှ အခြား အရပ်၌ကြည့်ခြင်း ၊ ၄။ အကြောင်း နှင့်တေး ရန် မရှိခြင်း ။
၉	သေနာဝါသသိက္ခာပုဒ် — စစ်တပ်သို့အကြောင်း ရှိသွား ရာ၌ (၃) ညဉ့်ထက်လွန်၍ နေခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်အကြောင်း ရှိ၍ စစ်တပ်သို့သွား ရာ၌ (၃) ညဉ့် ထက်လွန်၍ နေထိုင်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ သုံး ညဉ့်လွန်ခြင်း ၊ ၂။ စစ်တပ်၌ နေဝင်ခြင်း ၊ ၃။ မကျန်း မာမှုစသည်မရှိ ခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိန္ဒာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁၀	ဥယျောဇိကသိက္ခာပုဒ် နှစ်သည်းသုံး သည့်ပတ်လုံးစစ်ဘဝ်နှင့် နေထိုင်ပြီး စစ်တိုက်ရာသို့ ငင်း၊ စစ်သည်ကိုရေ တွက်စစ်ဆေးရာသို့ ငင်း၊ စစ်တပ်ခင်း ကျင်း ပွဲသို့ ငင်းသွားခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်အကြောင်း ရှိ၍ နှစ်သည်းသုံး သည့်ပတ်လုံး စစ်တပ်၌ နေ၍စစ်တိုက်ရာသို့ ငင်း၊ စစ်သည်တို့ ရေတွက်စစ်ဆေး ရာသို့ ငင်း၊ စစ်ဆင်ရာသို့ ငင်း၊ စစ်တပ်ခင်း ကျင်း ပွဲသို့ ငင်း သွားခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ စစ်တိုက်ရာ စသည့် နေရာများ သို့သွားခြင်း ၊ ၂။ ခွင့်ပြုရာအရပ်မှတပါး - အခြား အရပ်ကိုကြည့်ခြင်း၊ ၃။ အကြောင်း နှင့် ဘေး ရန် မရှိခြင်း ။

(၆) သုရာပါနဝဂ်

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်အာသသပြုန်	ပညတ် ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁	သုရာပါနသိက္ခာပုဒ် သေအရက်ကို သောက်ခြင်း ။	ကောသမ္ဗီပြည်	အရှင်သာဂတ	အရှင်သာဂတသည် သေအရက်ကို သောက်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ သေအရက်ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ သောက်ခြင်း ။
၂	အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပုဒ် လက် ချောင်း ဖြင့်ကလိထိုးခြင်း	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် လက် ချောင်း ဖြင့်ကလိထိုး၍ ရယ်ရွှင်ကြခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ရယ်မြူလို (ကစား လို) ခြင်း ၊ ၂။ ရဟန်းချင်းတို့၏ ကိုယ်ချင်း သုံး သပ်ခြင်း ။
၃	ဟသဓမ္မသိက္ခာပုဒ် ရေ၌မြူးတူး ပျော်ပါး ကစား ခြင်း ။	။	သတ္တရသဝဂ္ဂီမည်သော ရဟန်း (၁၇) ပါး	သတ္တရသဝဂ္ဂီမည်သော ရဟန်း ငယ်(၁၇) ပါး တို့သည် အစိရဝတီမြစ်၌ ရေကစား ကြခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ခြေဖမျက်မြုပ်သော ရေ၌ ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ပျော်မြူး လို၍ ကစား ခြင်း ။
၄	အနာဒရိယသိက္ခာပုဒ် (၁) ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်သုံး မ ပြောဆိုသော ရဟန်း ကိုမ လေး စား ခြင်း ၊ (၂) ထိုရဟန်း သုံး မ ပြောဆို သော ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်ကိုမ လေး စား မလိုက်နာခြင်း ။	ကောသမ္ဗီပြည်	အရှင်ဆန္န	အရှင်ဆန္နသည်ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုံး မှ ပြောဆိုသော ရဟန်း ကို မ လေး စား မရိုသေ ခြင်း ၊ သုံး မှ ပြော ဆိုသော ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်ကိုမ လေး စား မလိုက်နာခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ရဟန်း ကဝိနည်း ဖြင့် ပြော ဆိုခြင်း ၊ ၂။ မ လေး မ စား ပြုခြင်း ။
၅	ဘိသာပနသိက္ခာပုဒ် ရဟန်း အချင်း ချင်း ကြောက် အောင် ခြောက်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ရဟန်း အချင်း ချင်း ခြောက်လှန့်ခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ရဟန်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ခြောက်လှန့်ခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်အာပတ်ဖြစ်ပုံ	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၆	ဇောတိကသိက္ခာပုဒ် မီး ဖွန်း ခြင်း ၊ မကျန်း မာ ခြင်း စသော အကြောင်း မ ရှိဘဲ မီး လှုံလို၍ မီးမွှေး ခြင်း။	ဘဂ္ဂတိုင်း	အဟန်း အများ	ရဟန်း တို့သည် မီး ကို မွှေး၍ လှုံကြခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဂိလာန မဟုတ်ခြင်း ၊ ၂။ ခွင့်ပြုအပ်သော အကြောင်း မရှိခြင်း ၊ ၃။ လှုံလိုခြင်း ၊ ၄။ မီး တောက်ခြင်း ။
၇	နှာနသိက္ခာပုဒ် ရေချိုး သင့်ရာ အခါကာလ မဟုတ်ဘဲ (၁၅) ရက် အတွင်း ၌ ရေချိုး ခြင်း (ဤသိက္ခာပုဒ်ကား မဇ္ဈိမ ဒေသ နှင့်သာ သက်ဆိုင်၏)	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	။	ရဟန်း တို့သည် မင်း ကိုမြင်သော် လည်း အတိုင်း အရှည်ပမာဏကို မသိဘဲ ရေချိုး ခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မဇ္ဈိမ ဒေသဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ (၁၅) ရက် မပြည့်မှီ ရေချိုး ခြင်း ၊ ၃။ ခွင့်ပြုရာအခါမှ တကာ်သုံး သွား ရာအခါ၊ အေး အ... ရယ်ရှိရာအခါ မဟုတ်ခြင်း။
၈	ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပုဒ် သင်္ကန်း သစ်ကို ရရှိ၍ သော် အဆင်း ညှိုးနွမ်း ကြောင်း ၊ အဆင်း နက် (၃) မျိုး တို့တွင်တ ခုခုကို မှ သင်္ကန်း ဒေါင့်စွန်း၌ ထိုး၍ အဆင်း ပျက်အောင်မ လုပ်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	။	ရဟန်း အများ တို့သည် မိမိတို့၏ သင်္ကန်း များ ကို မမှတ်မိသော ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ အဆင်း ပျက်အောင် (ကပ္ပဗိန္ဒု) မပြုလုပ်ခြင်း ၊ ၂။ ပျောက်သော သင်္ကန်း ရှိသူ စသည် မဟုတ်ခြင်း ၊ ၃။ သင်း ပိုင်၊ ကိုယ် ရုံတ ခုခု ဖြစ်ခြင်း ။
၉	ဝိကပ္ပနသိက္ခာပုဒ် သိတင်း သုံး ဖော် (၅) ယောက် တို့တွင်တ ယောက် ယောက်အား သင်္ကန်း ကို ဝိပ္ပနာပြုပြီးနောက် ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြုအပ် သေး သော သင်္ကန်း ကို ဝတ် ရုံခြင်း ။	။	အရှင်ဥပနန္ဒ	အရှင်ဥပနန္ဒသည် ရဟန်း တော်အား ကိုယ်တိုင် ဝိကပ္ပနာပြုပြီး နောက် ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြုဘဲ ဝတ် ရုံခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏	၁။ ကိုယ်တိုင် ဝိကပ္ပနာပြုပြီး ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြုရ သေး သေးသင်္ကန်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ဝိကပ္ပနာ လောက် သော သင်္ကန်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ ဝတ် ရုံခြင်း ။

မှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁၀	စီဝရအပနိဓာနသိက္ခာပုဒ် ရယ်မြူး လို၍ ရဟန်း၏ သပိတ်၊ သင်္ကန်း၊ နေရာထိုင်ခင်း၊ အပ်ဘူး၊ ခါးပန်းကြိုး တို့ဖွက်ခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ရဟန်းတို့၏ သပိတ် သင်္ကန်း တို့ကို ဖွက်၍ထားခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ရဟန်း၏ ပစ္စည်း ဥစ္စာ ဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ ရယ်မြူး လို၍ ဖွက်ခြင်း။

(၇) သပ္ပါဏကဝဂ်

မှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁	<u>သဉ္စိစ္စသိက္ခာပုဒ်</u> သတ်လိုသောစိတ်ဖြင့်သတ္တဝါကို သတ်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥဒါယီ	အရှင်ဥဒါယီသည် သတ်လိုသောစိတ်ဖြင့်သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ သတ္တဝါဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ သတ္တဝါမှန်း သိခြင်း ၊ ၃။ သတ်လိုသောစိတ် ရှိခြင်း ၊ ၄။ လုံ့လအား စိုက်ခြင်း ၊ ၅။ သေခြင်း ။
၂	<u>သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်</u> သိလျက် ပိုး ရှိသောရေကို သောက်ခြင်း ။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်သိလျက် ပိုး ရှိသောရေကို သောက်ခြင်းကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ပိုးရှိသောရေမှန်းသိခြင်း၊ ၂။ သုံး ဆောင်ခြင်း ။
၃	<u>ဥက္ကောဋနသိက္ခာပုဒ်</u> တရားသဖြင့်ငြိမ်း စေအပ်ပြီး သောအဓိကရဏ်း မှန်း သိလျက်ထပ်၍ ကံပြုဖို့ ရန်လှုံ့ဆော် ခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်တရား သဖြင့်ငြိမ်းစေအပ်ပြီး သောအဓိက ရဏ်း မှန်း သိလျက်ထပ်၍ ကံပြုဖို့ ရန်လှုံ့ ဆော်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ တရား နည်း လမ်း အတိုင်း ငြိမ်း စေအပ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ ထိုကဲ့သို့ငြိမ်းပြီးမှန်းသိခြင်း၊ ၃။ လှုံ့ဆော် ပေး ခြင်း ။
၄	<u>ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္ခာပုဒ်</u> ရဟန်း တပါး သင့်နေ သော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ကိုအခြား ရဟန်း အား မပြောကြားဘဲ ဖုံး ကွယ် ထား ခြင်း ။	။	အမည်မသိသော ရဟန်း တပါး (?)	အမည်မသိသော ရဟန်း တပါး သည်အခြား ရဟန်း တ ပါး ၏သင့် နေ သော သံဃာဒိသေသ်အာ ပတ်ကိုမ ပြောကြား ဘဲဖုံး ကွယ် ထား ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ရဟန်း ၏ သံဃာဒိသေသ်အာ ပတ်ကိုသိခြင်း ၊ ၂။ ဖုံး ထား လိုသည့်အတွက်မ ပြော တော့ပါဟု ဝန် ချခြင်း၊

သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
ဦးနဝီသတိဝဿသိက္ခာပုဒ် အသက် (၂၀) မပြည့်သေးသော ရဟန်းလောင်းကို မပြည့်မှန်းသိလျက် ဥပသမ္ပဒပြု၍ ပဉ္စင်းခံပေးအံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရဟန်းမဖြစ်၊ ကံပြုပေးသော ရဟန်းများအား ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမှာမူ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။	ရာဇဂြိုလ်ပြည်	ရဟန်းအများ	ရဟန်းတို့သည် အသက် (၂၀) မပြည့်မှန်းသိလျက် သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံပေးသောကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အသက် ၂၀ မပြည့်သေးခြင်း၊ ၂။ အသက် ၂၀ မပြည့်မှန်းသိခြင်း၊ ၃။ ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ ရဟန်း(ပဉ္စင်း)ခံပေးခြင်း။
ထေယျသတ္ထသိက္ခာပုဒ် သူခိုးကုန်သည်မှန်းသိလျက် အတူတကွတိုင်ပင်၍၊ ခရီးတကြောင်းတည်း တယူဇနာဝက်မျှ ရွာတပါးသို့သွားခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	အမည်နာမအားဖြင့် မထင်ရှားသော ရဟန်းတပါး	အမည်နာမအားဖြင့်မထင်ရှားသော ရဟန်း (၁) ပါးသည် သူခိုးကုန်သည်မှန်းသိလျက် အတူတကွတိုင်ပင်၍ ခရီးတကြောင်းတည်း တယူဇနာဝက်မျှ ရွာတပါးသို့သွားခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ သူခိုးကုန်သည်ဖြစ်ခြင်း၊ ၂။ သူခိုးကုန်သည်မှန်းသိခြင်း၊ ၃။ တိုင်ပင်ခြင်း၊ ၄။ မချွတ်မယွင်းသွားခြင်း။
သံဝိဓါနသိက္ခာပုဒ် မိန်းမနှင့်အတူတကွတိုင်ပင်၍ ခရီးတကြောင်းတည်း တယူဇနာဝက်မျှ ရွာတပါးသို့သွားခြင်း။	။	။	အမည်နာမအားဖြင့်မထင်ရှားသော ရဟန်းတပါးသည် မိန်းမနှင့်အတူတကွတိုင်ပင်၍ ခရီးတကြောင်းတည်း တယူဇနာဝက်မျှသွားခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ နှစ်ဦးသဘောတူစီစဉ်၍ သွားခြင်း၊ ၂။ ချိန်းချက်မှုမချွတ်ယွင်းခြင်း၊ ၃။ ယူဇနာဝက်ကိုလွန်ခြင်း။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၇	အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏အန္တရာယ်ပြုတတ်ကုန်သောတရားတို့ကို ဘုရားဟောအတိုင်း ငါသိ၏ဟု ပြောဆိုသောရဟန်းကို၊ ရဟန်းတို့က ဤသို့မပြောရန် ဉတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်ဆုံးမရခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်အရိဋ္ဌ	လင်းတသတ်အမျိုးမှ ဖြစ်ဘူးသော အရှင်အရိဋ္ဌရဟန်းသည်၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်သောတရားတို့ကို ဘုရားဟောတိုင်း ငါသိ၏ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသောသူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)၏အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်း ငှါမစွမ်းနိုင်ဟု မိစ္ဆာအယူ-ယူခြင်းကို (၃)ကြိမ်တိုင်တိုင် ဉတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်ဆုံးမပါသော်လည်း မလိုက်နာခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဉတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်ဆုံးမခြင်း၊ ၂။ (၃)ကြိမ်တိုင်အောင်ဆုံးမခြင်း၊ ၃။ အယူကိုမစွန့်ခြင်း။
၈	ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပုဒ် မိစ္ဆာအယူကိုယူသဖြင့် ဉတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် နှင်ထုတ်အပ်သော ရဟန်းနှင့် သိလျက် အတူတကွသုံးဆောင်ခြင်း၊ နေထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်းကိုပြုခြင်း။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါးတို့သည် မိစ္ဆာအယူကိုမစွန့်သော အရိဋ္ဌရဟန်းနှင့် အတူတကွစား၍ သောက်နေထိုင်ခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဝိနည်းတရားတော်နှင့် အညီအနုံးကိုင်အောင်မပြုရသေးခြင်း၊ ၂။ မိစ္ဆာအယူကိုမစွန့်သေးခြင်း ၃။ အတူတကွသုံးဆောင်နေထိုင်ခြင်း။

စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁၀	ဘုတ္တာဝိသိက္ခာပုဒ် ဗ္ဂာန်မဂ်ဖိုသိင်ၚ် ရာယ်ပြု ဘတ်ကွန်သော ... တို့ကို ဘုရား ဗောဘိုင် ငါသိင်ၚ်ဟုပြော ဒိုသော ဂှင်သာမဏေကိုရဟန်း တော်ကိုအဆိုဒ္ဓပါ ... လည်း မရပ်မှန်း ... သိုသာ မဏေနှင့်အတူ ...း ဆောင် နေထိုင်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အဖွ္ဂဳရဟန်း (၆) ပါး	အဖွ္ဂဳရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် မဂ် ဖိုလ်ၚ်အန္တရာယ်ပြုဘတ်ကွန်သောတရား တို့ကိုဘုရား ဗောဘိုင်း ငါသိင်ၚ်ဟုပြော ဒိုသောဘဏ္ဍာသာမဏေကိုရဟန်းတော် တို့အား မ္ဂ်မရမှန်း သိလျက်၊ ထိုသာမ ဏေအား ပဥ္စည်း ပရိက္ခရာတို့ဖြင့်ဖျား ယောင်း သွေး ဆောင်သောကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ ဝိနည်းတရား တော်နှင့် အညီအညွှန်း ဘိုင်အောင်မပြု ရသေး ခြင်း ၊ ၂။ မိဋ္ဌာအယူကို မစွန့် သေးခြင်း ၃။ အတူတကွ ပဉ္စည်း ဖြင့်ဖျား ယောင်း သွေး ဆောင် – သုံး ဆောင်နေထိုင်ခြင်း ။

(ဂ) သဟဝဇ္ဇီဘသဂ်

တိ	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာဘုံ	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
	သဟဝဇ္ဇီဘသိက္ခာပုဒ် သီတင်းသုံး ဘောဂရဟန်းတို့ ဘ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဤ ဘဲ့သို့မပြုလျှင်သင့်ကြောင်းဆုံးမ သောအခါ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ဘဲ့ ဘဲ့သို့ကျင့်ရမည်လား ၊ ဝိနည်း ဓိုရ်အား မေးမြန်းဦး မည်၊ ဘ ဖြေပရေး သဘောမကျင့် နိုင် ပြောဆိုခြင်း ။	ဘောသမ္ဗီပြည်	အရှင်ဆန္န	အရှင်ဆန္နအား သီတင်းသုံး ဘောဂရဟန်းတို့ဘ ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ဤ ဘဲ့သို့မပြုလျှင်သင့်ကြောင်း ဆုံးမသောအခါ ဤသိက္ခာပုဒ်ဘဲ့ဘဲ့သို့ကျင့်ရမည် လား ၊ ဝိနည်း ဓိုရ်အား မေးမြန်း ဦး ဖြေမရသေး သမျှမကျင့်နိုင်ဟု ပြောဆိုခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ ရဟန်းတို့ဘသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပြောဆိုခြင်း ၊ ၂။ မကျင့်လိုသည့်အတွက် ဝိနည်း ဓိုရ်အား မေးမြန်း၍အ ဖြေမရမှီမကျင့်နိုင်ဟု ပြော ဆိုခြင်း ။
	ဝိလေခနသိက္ခာပုဒ် ပါတိမောက်ရွတ်ဆိုနေ ဤကို ဘား ရဖို့ ဤသိက္ခာပုဒ်အ သေး [illegible] လေး [illegible] ရွတ် ဆိုပြနေခြင်း ဖြင့်ဘယ်ဘကျိုးရှိ [illegible] ၊ စိတ်နှလုံး ပင်ပန်း [illegible] သံသယဖြစ်ဖို့သာ ရှိစေမည်ဟုသိက္ခာပုဒ်ကိုဘဲ့ရဲ့ ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်များ ကိုဘဲ့ရဲ့ခြင်း ကြောင့် [illegible] မူ၏ ။	၁။ ဘဲ့ရဲ့လိုခြင်း ၊ ၂။ ရဟန်းတို့အနီး၌သိက္ခာ ပုဒ်ကိုဘဲ့ရဲ့ခြင်း ။

မှတ်ချက်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
။	<u>မောဟနသိက္ခာပုဒ်</u>။ လခွဲတိုင်း၊ လခွဲတိုင်း (ဥပုသ်နေ့တိုင်း ဥပုသ်နေ့တိုင်း) ပါတိမောက်ပြသည့်ရှိသော် ငါသည်ယခုမှသိ၏ ဤတရားဟူသည် ပါတိမောက်၌လာသတဲ့လားဟု မသိချင်ယောင်ဆောင်ခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်၊ လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း (ဥပုသ်နေ့တိုင်း - ဥပုသ်နေ့တိုင်း) ပါတိမောက်ပြသည့်ရှိသော်၊ ငါသည် ယခုမှသိရ၏ ဤတရားဟူသည် ပါတိမောက်၌လာသတဲ့ဟု မသိချင်ယောင်ဆောင်ခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မောဟနက်သို့တင်ပြီးခြင်း။ ၂။ မသိဟန်ဆောင်လိုစိတ်ဖြစ်ပြန်ခြင်း။ ၃။ ပါတိမောက်ပြသည်ကို (၂) ကြိမ် (၃) ကြိမ်ကြားနာဖူးခြင်း။ ၄။ မသိဟန်ဆောင်ခြင်း။
။	<u>ပဟာရသိက္ခာပုဒ်</u>။ ရဟန်းအား ဒေါသအမျက်ထွက်၍ ဂိုက်ခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်၊ ဒေါသအမျက်ထွက်၍၊ ရဟန်းတို့အားဂိုက်နှက်ခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အမျက်ထွက်ခြင်း။ ၂။ လွတ်မြောက်အောင်ကာကွယ်သောအရာမဟုတ်ခြင်း။ ၃။ ရဟန်းအား ဂိုက်ခြင်း။
။	<u>တလသတ္တိကသိက္ခာပုဒ်</u>။ ရဟန်းအားအမျက်ထွက်၍ ဂိုက်ရန်ရွယ်ခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်အမျက်ထွက်၍၊ ရဟန်းတို့အားဂိုက်ရန်ရွယ်ခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ အမျက်ထွက်ခြင်း။ ၂။ လွတ်မြောက်အောင်ကာကွယ်သောအရာမဟုတ်ခြင်း။ ၃။ ဂိုက်ရန်ရွယ်ခြင်း။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာကျိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၆။	အမူလကသိက္ခာပုဒ်။ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း ယုံမှား သံသယဖြစ်လောက် အောင် အကြောင်း မရှိဘဲလျက်သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ဖြင့်စွပ်စွဲခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဇ္ဇိရဟန်း(၂)ပါး	ဆဗ္ဗဇ္ဇိရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ရဟန်းတပါး ကိုမြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ယုံမှားသံသယဖြစ် လောက် အောင်အကြောင်းမရှိပါဘဲလျက်သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ဖြင့်စွပ်စွဲခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ဖြင့်စွပ်စွဲ လောက် အောင်အကြောင်း မရှိခြင်း ။ ၂။ စွပ်စွဲခြင်း ။ ၃။ စွပ်စွဲပြီး ခဏချင်းသိခြင်း ။
၇။	သံဃိုဠ်သိက္ခာပုဒ်။ ငါပြောလိုက်လျှင်သူ စိတ် မချမ်းမသာဖြစ်လိမ့်မည်ဟု သော ရည်ရွယ် ချက်ဖြင့်ယုံမှားသံသယ ဖြစ် အောင် ပြောဆိုခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဇ္ဇိရဟန်း(၂) ပါး	ဆဗ္ဗဇ္ဇိရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ရဟန်းတို့အား စိတ်မချမ်းသာဘဲယုံမှားသံသယဖြစ် အောင် ပြောဆိုခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ပြောဆိုအပ်သူက၊ ရဟန်းဖြစ်ခြင်း ။ ၂။ စိတ်မချမ်းသာ စေလိုခြင်း။ ၃။ သံသယဖြစ်စေခြင်း ။
၈။	ဥပဿုတိသိက္ခာပုဒ်။ ရဟန်း အချင်း ချင်း တဘက် နှင့်တဘက်ဒိုက်ရန်ဖြစ်ကြရာဝယ်၊ အခြား တဘက် သော ရဟန်း တို့၏ကိုင်ပင်သံကိုသက်သက်ကြား လိုသဖြင့် ချောင်း၍ နား ထောင်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဇ္ဇိရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဇ္ဇိရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ရဟန်းအချင်း ချင်း တဘက်နှင့်တဘက်ဒိုက်ရန်ဖြစ်ကြရာဝယ်အခြားတဘက် သော ရဟန်း တို့၏တိုင်ပင်သံကိုသက်သက်ကြား လိုသဖြင့် ချောင်း၍ နား ထောင် ခြင်း ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ရဟန်း အများ ဖြစ်ခြင်း။ ၂။ စေ့ဒနာလိုခြင်း ။ ၃။ နား ထောင်ခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၉။	<u>ကမ္မပဋိဗာဟနသိက္ခာပုဒ်</u>။ ကံပြုဘို့ရန်သဘောတူဆန္ဒ ပေးပြီးနောက်၊ ထိုကံကို ရှုတ်ချ ပစ်တင်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ကံပြုဘို့ရန်သဘောတူဆန္ဒပေးပြီးနောက် ထိုကံကိုရှုတ်ချပစ်တင်ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ ဓမ္မကံဖြစ်ခြင်း ။ ၂။ ဓမ္မကံဟုအမှတ်ရှိခြင်း ။ ၃။ သဘောတူညီကြောင်းဆန္ဒ ပေးပြီး နောက်ရှုတ်ချပစ် တင်ခြင်း ။
၁၀။	<u>ဆန္ဒအဒတွာဂမနသိက္ခာပုဒ်</u>။ သံဃာ၌အဆုံးအဖြတ်ပြုလုပ် မည့်ဖြစ်စဉ်သဘောတူညီကြောင်း ဆန္ဒမပေးဘဲနေရာမှထကာ ဖဲသွားခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အမည်နာမအားဖြင့် မထင်ရှားသောရ ဟန်း၊ တပါး ။	အမည်နာမအားဖြင့်မထင်ရှားသော ရဟန်းတပါး သည်၊ သံဃာ၌အဆုံးအဖြတ် ပြုလုပ်မည့်ဖြစ်စဉ်၊ သဘောတူညီကြောင်း ဆန္ဒမပေးဘဲနေရာမှထကာဖဲသွား ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ အဆုံးအဖြတ်ပြုလုပ်မည့်ဖြစ်စဉ် ဒိုက်ဖြစ်ခြင်း ။ ၂။ ဓမ္မကံဖြစ်ခြင်း ။ ၃။ ဓမ္မကံဟုထင်မှတ်ခြင်း ။ ၄။ ကုသောသိမ်၌တည်ခြင်း ။ ၅။ ကုသောပေါင်းဘော်မှုရှိ ခြင်း ။ ၆။ ကံပျက်စေလို၍ (၂) တောင်ကွဲ ဟတ္ထပါသ်ကိုစွန့်ခြင်း ။
၁၁။	<u>ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပုဒ်</u>။ ညီညွတ်ညွတ်သံဃာများက သင်္ကန်းကိုပေးပြီးနောက် မိမိ တို့ချစ်ကျွမ်းဝင်သောပုဂ္ဂိုလ်များ ကိုသာသံဃာတော်အရှင်မြတ် တို့သည်ပေးကြကုန်၏ဟုကဲ့ရဲ့ရှုတ် ချခြင်း ။	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ညီညီ ညွတ်ညွတ်သောသံဃာတော်မြတ်တို့ကသင်္ကန်း ကိုပေးပြီးသည့်နောက်ပိုင်း၌ မိမိတို့ချစ် ကျွမ်းဝင်သောပုဂ္ဂိုလ်များကိုသာသံ ဃာတော်အရှင်မြတ်တို့သည်ပေးကြကုန် ၏ဟုကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော် မူ၏ ။	၁။ သင်္ကန်းပေးရာပုဂ္ဂိုလ်က ရဟန်းဖြစ်ခြင်း ။ ၂။ တရားသဖြင့်သမ္မုတိ – ထားသူများဖြစ်ခြင်း ။ ၃။ သံဃာနှင့်အတူ ဝိကပ္ပနာ လောက်သောသင်္ကန်းကိုပေးခြင်း၊ ၄။ ပေးပြီး နောက်ရှုတ်ချလို၍ ရှုတ်ချခြင်း ။

အပိုဒ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်အာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁၂။	ပရိဏာမနသိက္ခာပုဒ်။ သံဃာသို့လှူရန်ရည်မှန်းထား သောပစ္စည်း မှန်း သိလျက် ပုဂ္ဂိုလ်သို့လှူရန်ကိုး စောင်းခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ၊ သံဃာ သို့လှူရန် ၊ ရည်မှန်း ထားသောပစ္စည်း မှန်း သိလျက် ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သို့လှူရန်ကိုး စောင်း ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ သံဃာသို့လှူရန် ၊ ရည်မှန်း ထားပြီး ဖြစ်ခြင်း ။ ၂။ ထိုသို့ရည်မှန်း ထား ပြီးကို သိလျက်ပုဂ္ဂိုလ်သို့လှူရန်ကိုး စောင်းပါ ခြင်း ။ ၃။ ရခြင်း ။

(၇) ရဟန္တာဝဂ်

အမှတ်စဉ်	ဝတ္ထုပုဒ်နှင့် ဘာသာပြန်	ဟောတော်မူရာတိုင်း ပြည်	အကြောင်းပြုသူပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုအကြောင်း	အဂါရပ်
၁။	**ဇီဝကဝတ္ထု။** ခရီးဆုံးပြီး၊ စိုးရိမ်ခြင်းကင်းပြီး၊ မင်း နှင့် မိဘရင်း စသည်တို့၌ ကပ်ငြိတွယ်တာသော အာသဝေါ ကုန်ခန်းသော သူ၌ ပူလောင်ခြင်း ကိလေသာ မရှိခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဇီဝကအာနန္ဒာ	ဇီဝကအာနန္ဒာသည် မိဖုရားကိုလာ၍ ကြောင်းကို၊ ကြားသိ မပေး ဘဲ မင်း၏ နန်း တော်သို့ဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် ဟောတော်မူ၏။	၁။ ခရီးဆုံးခြင်း ။ ၂။ အဘိသိက်သွန်း ပြီး ခြင်း ။ ၃။ မင်း မိဖုရား (၂) ပါး တို့ ဝက်တော်ခန်း မှ မထွက်သေး ခြင်း ။ ၄။ လာမည့်အကြောင်း ကြားခြင်း မသိ စေခြင်း ။ ၅။ ဝက်တော်ခန်း တောင်ခံ တံခါး ကိုကို ကျော်လွန်ခြင်း ။
၂။	**ရဟန္တာဝတ္ထု။** ရဟန္တာကိုငင်း၊ လူကိုအ ပုံး ကကော်ပစ္စည်း ကိုင်း ၊ ကျောင်း ကိုက်အကွင်း မီမီနေ ထိုင်ရာ ဒွါနအကွင်း မှာပါး အပြား အရစ်၌ ပေါ့ကျန်ရစ်ခဲ့ သည်ကို ကောက်ယူခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အမည်နာမအား ဖြင့်မထင်ရှား သော ရဟန်း (၁) ပါး	အမည်နာမအား ဖြင့်မထင်ရှား သော ရဟန်း တပါး သည်ရတနာကို ကောက်ယူခြင်း ကြောင့်ဟောတော်မူ၏။	၁။ ခွင့်မပြုအပ် သောအမျိုးကိုပြု ခြင်း ။ ၂။ သုကပါး ပစ္စည်း ဖြစ်ခြင်း ။ ၃။ ပုံသုကူပြုလ်သည်ဟု သောအမှု ဖြင့် ကောက်ယူခြင်း မျိုးနှင့် အဆောင်ပုန်း တ်ပစ္စည်း ကို ကောက်ယူခြင်း ဂျိုး မဟုတ်ခြင်း။ ၄။ ကိုယ်ကိုင်ဖြစ် စေ၊ နိုင်း၍ ဖြစ်စေ သိမ်းထား ခြင်း ။

စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်း ပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၃။	<u>ဝိကာလဂါမပ္ပဝိသနသိက္ခာပုဒ်</u>။ သူခိုး ဘေး၊ မီး ဘေး စသော အခါ တလျှင် ရှောင်တခင်ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိစ္စမှတပါး မွန်းလွဲသောအခါ၌ အနီးအနားရှိ ထင်ရှား ရှိသော ရဟန်းကိုမပန်ကြား ဘဲရွာတွင်း သို့ဝင်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ၊ မွန်းလွဲသောအခါ၌ ၊ ရွာတွင်း သို့ဝင်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ ထင်ရှား ရှိသောရဟန်းကို မပန်ကြားခြင်း ။ ၂။ ခွင့်ပြုအပ်သော အကြောင်း မရှိခြင်း ။ ၃။ ရွာတွင်း သို့ဝင်ခြင်း ။
၄။	<u>သူစိဃရသိက္ခာပုဒ်</u>။ အရိုး အစွယ်ဦး ချိုတို့ဖြင့် အပ်ဗူး ကိုပြုလုပ်ခြင်း ။	သက္ကတိုင်း	ရဟန်း အများ	ရဟန်း တို့သည် ၊ အတိုင်း အရှည်ကိုမသိဘဲ များ စွာ သောအပ်ဗူး တို့ကိုပြုလုပ်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ အပ်ဗူး ဖြစ်ခြင်း ။ ၂။ အရိုး ၊ အစွယ် ဦး ချိုကခုခု ဖြစ်ခြင်း ။ ၃။ ကိုယ်တိုင်ပြုလျှင်သို့မဟုတ် စေခိုင်း၍ရရှိခြင်း ။
၅။	<u>မဉ္စပီဌသိက္ခာပုဒ်</u>။ ကုဋင်ညောင်စောင်းကို (၁) တောင် (၁) ထွာထက် ခြေထောက် ရှည်၍ပြုလုပ်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အရှင်ဥပနန္ဒ	အရှင်ဥပနန္ဒသည်မြင့်သော ၊ ညောင်စောင်း၌ အိပ်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ အတိုင်း အရှည်ပမာဏထက် လွန်သော ညောင်စောင်း ဖြစ်ခြင်း ။ ၂။ မိမိအတွက်ဖြစ်၍ရရှိခြင်း။
၆။	<u>တူလောနဒ္ဓသိက္ခာပုဒ်</u>။ လဲအဆာသွတ်ကုဋင်ညောင်စောင်းကိုပြုလုပ်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ၊ လဲအဆာ သွတ်သောကုဋင် ညောင်စောင်း ကိုပြုလုပ်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	၁။ လဲအဆာသွတ်သော ကုဋင် ညောင်စောင်းဖြစ်ခြင်း ၂။ မိမိအတွက်ဖြစ်၍ရရှိခြင်း

မှတ်ချက်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၇။	**နိဿဒ္ဒနသိက္ခာပုဒ်** ဘုရားရှင်၏အထွာတော်ဖြင့်အလျား(၂)ထွာ အနံ(၁)ထွာခွဲ။ အမြိတ်ခေါ် သောအဆို (၁)ထွာထက် ကျော်လွန်သော (နိသီဒိုင်ခေါ်) နေရာထိုင်ကို ပြုလုပ်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါးတို့သည်၊ အကိုင်းအရှည်ပမာဏမရှိကုန်သော နိသီဒိုင်တို့ကိုပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ မိသီဒိုင်၏ပမာဏကိုလွန်ခြင်း။ ၂။ မိမိအတွက်ဖြစ်၍ရရှိခြင်း ။
၈။	**ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပုဒ်။** ဘုရားရှင်၏အထွာတော်ဖြင့်အလျား(၄)ထွာ၊ အနံ(၂)ထွာထက် ကျော်လွန်သောအနာသွန်းသင်္ကန်းကို ပြုလုပ်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီ ရဟန်း(၆)ပါးတို့သည်၊ အတိုင်းအရှည်ပမာဏမရှိကုန်သောအနာသွမ်းသင်္ကန်းတို့ကိုပြုလုပ်ခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။ ။	၁။ အနာသွမ်းသင်္ကန်း၏ ပမာဏကိုလွန်ခြင်း ။ ၂။ မိမိအတွက်ဖြစ်၍၊ ရရှိခြင်း၊
၉။	**ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပုဒ်။** ဘုရားရှင်၏အထွာတော်ဖြင့်၊ အလျား(၆)ထွာ အနံ(၂)ထွာခွဲထက် ကျော်လွန်သောမိုးရေခံသင်္ကန်းကိုပြုလုပ်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီ ရဟန်း(၆)ပါးတို့သည်၊ အတိုင်းအရှည်ပမာဏမရှိကုန်သောမိုးရေခံသင်္ကန်းတို့ကိုပြုလုပ်ခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။ ။	၁။ မိုးရေခံသင်္ကန်း၏ပမာဏကိုလွန်ခြင်း ။ ၂။ မိမိအတွက်ဖြစ်၍ရရှိခြင်း ၊

အမှတ်စဉ်	သီချင်းပုဒ်နှင့်ဘဲ့ဘါပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အကျိုးရ
၁၀။	<u>နန္ဒုတ္တေရသီကွာပုဒ်။</u> ဘုရားရှင်၏အထွာတော်ဖြင့်၊ အလျား(၉)ထွာ အနံ(၆)ထွာရှိသောဘုရားရှင်၏သင်္ကန်းပမာဏထက်ကျော်လွန်သောသင်္ကန်းကိုပြုလုပ်ခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်။	အရှင်နန္ဒ။	အရှင်နန္ဒသည်၊ ဘုရားရှင်၏အထွာတော်ဖြင့်အလျား(၉)ထွာအနံ(၆)ထွာရှိသောဘုရားရှင်၏သင်္ကန်းပမာဏရှိသောသင်္ကန်းကိုပြုလုပ်ခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။ ။	၁။ ဘုရားရှင်၏သင်္ကန်းပမာဏဖြစ်ခြင်း ။ ၂။ မိမိအတွက်ဖြစ်၍ရရှိခြင်း။

(၁၀) ပါဋိဒေသနီယ သိက္ခာပုဒ် (၄) ပါး

စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်အကျဉ်းဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁	ပဌမပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ် ရွာတွင်းသို့ဝင်သောဆွေမျိုးမတော်သောဘိက္ခုနီမ၏လက်မှခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တမျိုးမျိုးကို မိမိလက်ဖြင့်ကိုယ်တိုင်ခံယူ၍သုံးဆောင်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	အမည်နာမအားဖြင့်မထင်ရှားသော ရဟန်းတပါး	အမည်နာမအားဖြင့်မထင်ရှားသော ရဟန်းတပါးသည် ရွာတွင်းသို့ဝင်သောဆွေမျိုးမတော်သောဘိက္ခုနီမ၏လက်မှ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုမိမိလက်ဖြင့်ခံယူခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဘိက္ခုနီမဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ဆွေမျိုးမတော်ခြင်း ၊ ၃။ ရွာတွင်းသို့ဝင်ပြီး- သောဘိက္ခုနီမ၏လက်မှ မိမိလက်ဖြင့်ခံယူခြင်း ၊ ၄။ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြစ်ခြင်း၊ ၅။ သုံးဆောင်ခြင်း ။
၂	ဒုတိယပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ် ဆွမ်းပင့်ကျွေးရာအိမ်၌ရဟန်းများဆွမ်းဘုဉ်းပေးစဉ်ဘိက္ခုနီမက ဒီသပိတ်ထဲဟင်းလိုက်လော၊ ဟိုသပိတ်ထဲဆွမ်းလိုက်လော့ဟုစီမံနေသောဘိက္ခုနီမကို မသင့်တော်ဘူးဟု မပြောကြားမတားမြစ်ဘဲ ၎င်းစီမံသည့်အတိုင်းသုံးဆောင်ခြင်း ။	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည် ဆွမ်းပင့်ကျွေးရာအိမ်၌ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေစဉ်ဘိက္ခုနီမက ဒီသပိတ်ထဲဟင်းလိုက်လော့၊ ဟိုသပိတ်ထဲဆွမ်းလိုက်လော့ဟုစီမံနေသောဘိက္ခုနီမကိုမသင့်လျော်ကြောင်း မပြောကြားမတားမြစ်ခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ ဘိက္ခုနီမဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ဘောဇဉ် (၆) ပါးတွင်တပါးပါးဖြစ်ခြင်း ၊ ၃။ ရွာတွင်း ခွင့်ပြုအပ်သော စီမံနည်းမှတပါး အခြား- နည်းဖြင့်စီမံခြင်း ၊ ၄။ ရဟန်းတို့က မတားမြစ်ခြင်း ၊ ၅။ သုံးဆောင်ခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၃	တတိယ ပါဋိဒေသနီယ သိက္ခာပုဒ် ပစ္စည်း ဥစ္စာ ဖြေးဖြေးယုတ်လျော့စေကာမူ သဒ္ဓါတရားကြီး ထက်သန်လျက်ရှိသောကြောင့် 'သေက္ခ' ဟူ၍ သမုတ်အပ်သော သူတို့ထံသို့ မပင့်ဖိတ်ဘဲ မကျန်းမာခြင်း မရှိဘဲလျက်၊ ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို မိမိလက်ဖြင့် ခံယူသုံးဆောင်ခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ရဟန်း အများ	ရဟန်းတို့သည် အတိုင်းအရှည်ပမာဏကို မသိကြဘဲ အလှူခံကြခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ သေက္ခ–သမုတ်အပ်သော အမျိုး ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ရှေး၌ မပင့်ဖိတ်အပ်ခြင်း၊ ၃။ ဂိလာနမဟုတ်ခြင်း ၊ ၄။ အိမ်၏ ဥပစာသို့ သက်ရောက်ခြင်း ၊ ၅။ အာမိသကို ခံယူသုံး ဆောင်ခြင်း။
၄	စတုတ္ထ ပါဋိဒေသနီယ သိက္ခာပုဒ် သူခိုး ဓါးပြစသော ဘေး အန္တရာယ်ရှိသော တောကျောင်း၌ နေထိုင်သော ရဟန်း၏ အထံသို့ အမ်း ကပ်လာမည့်အကြောင်း ကြိုတင် လျှောက်ထားခြင်း မရှိဘဲ ကပ်လာသော ခဲဖွယ်ကို မနာမ ဖျားဘဲ မိမိလက်ဖြင့် ခံယူ၍ သုံး ဆောင်ခြင်း ။	သက္ကတိုင်း	ရဟန်း အများ	ရဟန်း တို့သည် မိမိတို့ တောကျောင်း အနီး၌ သူခိုးများ နေထိုင်ကြသည်ကို အကြောင်း မကြားခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	၁။ သူခိုး ဓါးပြစသော ဘေး အန္တရာယ်ရှိသော တောကျောင်း ဖြစ်ခြင်း ၊ ၂။ ထိုတောကျောင်း၌ဖြစ်သော အခါမဟုတ်ခြင်း ၊ ၃။ ဂိလာနမဟုတ်ခြင်း ၊ ၄။ ဂိလာန၏ အကျန်မဟုတ်ခြင်း၊ ၅။ တင်ကြို၍ မသိစေအပ်ခြင်း၊ ၆။ အာရာမ်တွင်း၌ ခံယူခြင်း ၊ ၇။ သုံး ဆောင်ခြင်း ။

(၁၁) သေခိယသိက္ခာပုဒ် (၇၅) ပါး ။

ပရိမဏ္ဍလဝဂ်

---*---

သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
ပရိမဏ္ဍလနိဝါသနနှင့် ပါရုပနသိက္ခာပုဒ် (က) ချက်ကိုဖုံး၍ ဒူးဆစ်မှအောက်၊ လက်၄သစ်သင်ချလျက် အစွန်းအစ မထွက်စေဘဲ သင်းပိုင်ကို ဝတ်ခြင်း ။ (ခ) ကိုယ်ဝတ်ကေသိသင်္ကန်းကို ရုံခြင်းကိုပြုရခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	(က) ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည် ရှေးမှငင်း၊ နောက်မှငင်းသင်္ကန်းကို တွဲရွဲဆွဲ၍ သင်းပိုင်ကို ဝတ်ခြင်း ။ (ခ) ကိုယ်ဝတ်ကေသိသင်္ကန်းကို ရုံခြင်းတို့ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	၁။ သိက္ခာပုဒ်ကို ရိုသေစွာမကျင့်လို၍ခြင်း ။ ၂။ ကျင့်နည်းကိုမသိခြင်း စသော အကြောင်းမရှိခြင်း ။ ၃။ (က) ထက်ဝန်းကျင်၊ ဝန်းဝိုင်း၍ ရှာမဝတ်ခြင်း ။ (ခ) မရုံခြင်း ။ __မှတ်ချက်__ ။ ရှေးအင်္ဂါ (၂) ပါးကိုသည် သေခိယသိက္ခာပုဒ်အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်၏။ နောင်အင်္ဂါ (၁) ပါးကိုမူ သိက္ခာပုဒ်အလိုက် ထည့်ရန်ပင်ဖြစ်၏ ။ ထို့ကြောင့် နောက်သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ရှေးအင်္ဂါရပ် (၂) ပါးကိုထည့်၍ မပြတော့ဘဲ ဆိုင်ရာအင်္ဂါကိုသာ ပြပါအံ့ ။
သုပ္ပဋိစ္ဆန္နသိက္ခာပုဒ် (၂) ပါး ။ (က) လည်၊ လက်ကောက်ဝတ်တို့ကို ကောင်းစွာဖုံးလွှမ်းလျက် ရွာတွင်း၌ သွားခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်းကိုပြုခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည် မရိုသေခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ၊ ကိုယ်ကိုဖွင့်လှစ်၍ ၊ ရွာတွင်း၌ သွားခြင်း နေထိုင်ခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	(က) လည်၊ လက်ကောက်ဝတ်တို့ကို ကောင်းစွာဖုံးလွှမ်းလျက်သွားခြင်း ။ (ခ) မနေထိုင်ခြင်း ။

စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော်ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အဓိပ္ပါယ်
၄၆	(က) လက်ချေးများကိုမလျှပ်မရမ်းဘဲ ကောင်းမွန်ငြိမ်သက်စွာထား၍ ရွာတွင်းသို့သွားခြင်း။ (ခ) နေထိုင်ခြင်းကိုပြုခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်း (၆) ပါးတို့သည် မရိုသေခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍လက်ချေးတို့ကိုကစား၍ရွာတွင်းသို့သွားခြင်း နေထိုင်ခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	(က) လက်ချေးတို့ကိုကစား၍ရွာတွင်းသို့သွားခြင်း။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း။
၄၇	သီသမ္ဗလ ဝဂ္ဂုသိက္ခာပုဒ် – ၂ – ပါး ။ (က) လေးဘော်ခ နှင့်မှီကြည့်ကာ မျက်လွှာချလျက်၊ ခြုံရွာတွင်းသို့သွားခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း ကိုပြုရခြင်း။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ မရိုသေခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍၊ ထိုထိုအရပ်သို့ကြည့်လျက်ရွာတွင်းသို့သွားခြင်း နေထိုင်ခြင်းကြောင့်၊ ပညတ်တော်မူ၏။	(က) ထိုထိုအရပ်သို့ကြည့်လျက်ရွာတွင်းသို့သွားခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း ။
၄၈	ဥက္ခိတ္တကာယသိက္ခာပုဒ် – ၂ ပါး ။ (က) သင်္ကန်းကိုပင့်လျက်ရွာတွင်းသို့သွားခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ မရိုသေခြင်းကိုအကြောင်း ပြု၍သင်္ကန်းကိုပင့်၍ရွာတွင်းသို့သွားခြင်း၊ နေထိုင်ခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	(က) သင်္ကန်းကိုပင့်၍ရွာအတွင်းသို့သွားခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း ။

``ဥစ္စာပွဲသဘင်``

မှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာ တိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၂၄၂	ဥစ္စာရွှိယသိက္ခာပုဒ် (၂) ပါး ။ (က) ရွာတွင်း၌ကိုယ်ဖွာရယ်၍သွားခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း မှ ရှောင်ကျဉ်ရခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်ရွာတွင်း၌ ကိုယ် လေါင်ဖွာရယ်၍ ကြခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏ ။	(က) ရွာတွင်း၌ကိုယ် လေဝင်ဖွာရယ်၍သွားခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း ။
၂၄၄	အပ္ပသဒ္ဒသိက္ခာပုဒ် (၂) ပါး ။ (က) ရွာတွင်း၌အသံတိုး ဘိုး ဖြင့်သွားခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း ကိုပြုရခြင်း။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ မြင့်သောအသံကျယ် လေါင် သောအသံပြုလျက်၊ ရွာတွင်း ၌သွားခြင်း ၊ နေထိုင်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏ ။	(က) ရွာတွင်း ၌မြင့်သောအသံကျယ် လေါင် သောအသံကိုပြု၍ သွားခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း ။
၂၄၆	ကာယပ္ပစာလကသိက္ခာပုဒ် (၂) ပါး ။ (ဏ) ခန္ဓာကိုယ်ကိုလှုပ်၍လှုပ်၍ ရွာ၌သွားခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း မှရှောင်ကျဉ်ရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ရွာတွင်း ၌ ခန္ဓာကိုယ်ကိုလှုပ်၍သွား ခြင်း ၊ နေထိုင်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏ ။	(က) ရွာတွင်း ၌ခန္ဓာကိုယ် ကို လှုပ်၍သွားခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း ။
၂၄၈	ဗာဟုပ္ပစာလကသိက္ခာပုဒ် (၂) ပါး ။ (က) လက် မောင်းကိုလှုပ်၍လှုပ် ၍ ရွာတွင်း၌သွားခြင်း။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း မှ ရှောင်ကျဉ်ရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ရွာတွင်း ၌ လက် မောင်း ကိုလှုပ်၍လှုပ်၍သွား ခြင်း နေထိုင်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏ ။	(က) ရွာတွင်း ၌လက် မောင်း ကို လှုပ်၍သွား ခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း ။

သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာ ကျိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
သိသပ္ပဘလကသိက္ခာပုဒ် (၂) ပါး (က) ဦး ခေါင်းကိုလျှပ်၍လျှပ်၍ ရွာကျင်း၌သွားခြင်း။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း မှရှောင်ကျဉ်ရခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ဦးခေါင်းကိုလျှပ်၍၊ လျှပ်၍၊ ရွာတွင်း၌သွားခြင်း နေထိုင်ခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	(က) ဦး ခေါင်း ကိုလျှပ်၍ရွာကျင်း၌သွားခြင်း ။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း ။

"ဒုက္ကတဝင်"

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁နှင့်၂	ဒုက္ကတသိက္ခာပုဒ်(၂)ပါး။ (က) ခါးကိုထောက်၍သွားရွာတွင်းသို့သွားခြင်းနေထိုင်ခြင်းမှရှောင်ကျဉ်ရခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါးတို့သည်၊ ခါးထောက်၍ရွာတွင်းသို့သွားခြင်းနေထိုင်ခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	(က) ခါးထောက်၍ရွာတွင်းသို့သွားခြင်း။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း။
၃နှင့်၄	ဩဂုဏ္ဌိတသိက္ခာပုဒ်(၂)ပါး။ (က) ခေါင်းမြီးခြုံ၍ရွာတွင်းသို့သွားခြင်းနေထိုင်ခြင်းမှရှောင်ကျဉ်ရခြင်း။	〃	〃	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါးတို့သည်၊ ခေါင်းမြီးခြုံ၍ရွာတွင်းသို့သွားခြင်းနေထိုင်ခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	(က) ခေါင်းမြီးခြုံ၍ရွာတွင်းသို့သွားခြင်း။ (ခ) နေထိုင်ခြင်း။
၅။	ဥက္ကုဋိက၊ သိက္ခာပုဒ်(၂)ပါး။ (က) ခြေဖျားထောက်၍ရွာတွင်းသို့သွားခြင်းမှရှောင်ရခြင်း။	〃	〃	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါးတို့သည်၊ ခြေဖျားထောက်၍ရွာတွင်းသို့သွားခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	ခြေဖျားထောက်၍ရွာတွင်းသို့သွားခြင်း။
၆။	ပလ္လတ္ထိကသိက္ခာပုဒ်။ ဒူးနှစ်ဘက်ကိုလက်ဖြင့်၄င်း၊ အဝတ်သင်္ကန်းဖြင့်၄င်း၊ ဖက်၍ရွာတွင်း၌နေထိုင်ခြင်းမှရှောင်ကျဉ်ရခြင်း။	〃	〃	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါးတို့သည် ဒူးနှစ်ဘက်ကိုလက်ဖြင့်၄င်း၊ အဝတ်သင်္ကန်းဖြင့်၄င်း၊ ဖက်၍ရွာတွင်း၌ထိုင်နေခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	ဒူးနှစ်ဘက်ကို၊ လက်ဖြင့်ဖြစ်စေ အဝတ်၊ သင်္ကန်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဖက်၍ရွာတွင်း၌ထိုင်နေခြင်း။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်အဓိပ္ပာယ်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်	ပညတ်ကြောင်း	အဂါရဝ
၇။	သက္ကစ္စံ ပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ် ဆွမ်းကို လေးလေးစားစား ခံယူရခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်၊ ဆွမ်းကို လေးလေးစားစား မခံယူခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	ဆွမ်းကို လေးလေးစားစား မခံယူခြင်း ။
၈။	ပတ္တသညီ ပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်။ သပိတ်၌အာရုံပြု၍ဆွမ်းကိုခံယူရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်၊ ထိုထိုအရပ်သို့ကြည့်လျက်၊ ဆွမ်းကိုခံယူခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	သပိတ်၌အာရုံပြု၍ဆွမ်းကို မခံယူခြင်း ။
၉။	သမသူပကသိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်းကိုဟင်းနှင့်ညီမျှရုံသာ ခံယူရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်၊ ဟင်းကို များစွာခံယူခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	ဟင်းများကိုများစွာခံယူခြင်း ။
၁၀။	သမတိတ္တိကသိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်းကိုသပိတ်အနားအနားရေး နှင့်ညီမျှရုံခံယူရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်၊ ဆွမ်းကို နှုတ်ခမ်းခံယူခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	ဆွမ်းကိုသပိတ်အနားအရေးထက်ပိုမိုခံယူခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်အာပတ်ပြန်	ပညတ်တိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အဓိပ္ပါယ်
၁။	သဏ္ဌာန်သိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်းကိုလေးပါးသောအခါ သက်ထိုး၍ဝေး ရခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး ကိုသည်၊ ဆွမ်းကို လေး ဝေး၍ဝေးခြင်းကြောင့် ၊ ပညတ်တော်မူ၏။	ဆွမ်းကိုလေး ဝေး ၍ဝေး[illegible] ခြင်း ။
၂။	ပဉ္စသတ္တိသိက္ခာပုဒ်။ သပိတ်၌အမှတ်အသားထား၍ဆွမ်းကိုဝေး ရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆) ပါး ကိုသည်၊ ထိုထို အရပ်သို့ကြည့်လျက်ဆွမ်းကိုဝေးခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	သပိတ်၌အမှတ်မထားဘဲဆွမ်းကို ဝေးခြင်း ။
၃။	သပဒါနသိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်းကိုဟိုဘက်သည်ဘက်မပါး မှ၍အစဉ်အတိုင်းပါး ရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး ကိုသည်၊ ထိုထိုအရပ် ရပ်သို့ပြန့်ကြ၍ဆွမ်းကိုဝေးခြင်းကြောင့် ပ[illegible] တော်မူ၏။	ဆွမ်းကိုအစဉ်အတိုင်း မ[illegible] ခြင်း ။
၄။	သမသူပကသိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်းကိုဟင်း နှင့်သိမျှရုံ [illegible] ရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆)ပါး ကိုသည်၊ ဟင်းကို [illegible] ပါး ခြင်း ကြောင့်၊ ပညတ်တော် မူ၏။	ဟင်းကိုဆွမ်း နှင့်သမျှ[illegible] [illegible] ခြင်း ။
၅။	ထူပကသိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်းကိုအလယ်ထိပ်မှနှိပ်၍ [illegible] ခြင်း မှရှောင်ကျဉ် ရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး ကိုသည်၊ ဆွမ်းကို အလယ်ထိပ်မှနှိပ်၍ [illegible] ခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	ဆွမ်းကိုအလယ်ထိပ်မှနှိပ်၍ [illegible] ခြင်း ။

နံပါတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်အသားပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အဓိပ္ပါယ်
၆။	ပဋိစ္ဆန္နသိက္ခာပုဒ်။ ဟင်း ရိုး ရိုးနှင့်အသားငါး ဟင်း ကိုကိုများ များ အလိုရှိ၍ ထမင်း ဖြင့် ဖုံး မထားရခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ဟင်း ရိုးရိုး နှင့်အသား ငါး ဟင်းများကိုထမင်းနှင့်ဖုံး ထား ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	ဟင်းများ ကိုထမင်း နှင့်ဖုံးထား ခြင်း ။
၇။	ဥဇ္ဈာနသညီသိက္ခာပုဒ်။ ဟင်း နှင့်ထမင်း ကိုမနာမ ဖွားအပြစ်ရှာလို သော်၍ မ ကြည့် ရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ဟင်းနှင့်ထမင်း ကိုမနာပဖွား အပြစ်အကျက် တောင်း ၍ ကြည့် ခြင်းကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	ထမင်း နှင့်ဟင်းကိုမနာပ ဖွား အပြစ်အကျက် တောင်း ၍ ကြည့်ခြင်း။
၈။	ဥဇ္ဈာနသညီသိက္ခာပုဒ်။ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်လိုသဖြင့်၊ သူတ ပါး ၏သပိတ်ကို မကြည့်ရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ကဲ့ရဲ့လိုသဖြင့် သူတ ပါး ၏သပိတ်တို့ကိုကြည့်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	ကဲ့ရဲ့လိုသဖြင့်သူတ ပါး ၏သပိတ်ကို ကြည့်ခြင်း ။
၉။	အတိမဟန္တသိက္ခာပုဒ်။ ဒေါင်း ဥအလား အလွန်ကြီးမား သော ထမင်း ကိုပြုလုပ် မ စားရခြင်း။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ထမင်း လုပ်ကြီး ကိုပြုလုပ်၍ စား ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော် မူ၏။	ထမင်း လုပ်ကြီးကိုပြုလုပ်၍ စားခြင်း [illegible]
၁၀။	မဏ္ဍလသိက္ခာပုဒ်။ ထမင်း လုပ်ကိုဝိုင်း ဝန်းစွာ ပြုလုပ်၍ ရမည်ဖြစ်ခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ရှည်လျား သော ထမင်း လုပ်ကိုပြုလုပ်ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	ထမင်း လုပ်ကိုဝိုင်း ဝန်း [illegible] လုပ်ခြင်း ။

ကဗဠဝဂ်

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာကိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁။	အနာဟဋသိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်းလုပ်မရောက်မှီခံတွင်းကို မဖွင့်ရခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ဆွမ်းလုပ် မရောက်မှီခံတွင်းကို ဖွင့်၍ထားခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	ဆွမ်းလုပ်မရောက်မှီခံတွင်းကို ဖွင့်၍ထားခြင်း ။
၂။	ဘုဉ္ဇမာနသိက္ခာပုဒ်။ လက်အားလုံးကို ခံတွင်း၌ ထည့်၍ ဆွမ်းမစားခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ လက်အားလုံးကို ခံတွင်း၌ထည့်၍ ဆွမ်းစားခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	လက်အားလုံးကို ခံတွင်း၌ထည့်၍ ဆွမ်းစားခြင်း ။
၃။	သကဗဠသိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်းလုပ်နှင့်တကွ ခံတွင်းဖြင့် စကားမပြောရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ဆွမ်းလုပ်နှင့်တကွ ခံတွင်းဖြင့် စကားပြောခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	ဆွမ်းလုပ်နှင့်တကွ ခံတွင်းဖြင့် စကားပြောခြင်း ။
၄။	ပိဏ္ဍုက္ခေပကသိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်းလုပ်ကို မြှောက်၍ မြှောက်၍ မစားရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ဆွမ်းလုပ်ကို မြှောက်၍ မြှောက်၍ စားခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	ဆွမ်းလုပ်ကို မြှောက်၍ စားခြင်း ။
၅။	ကဗဠာဝစ္ဆေဒကသိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်းလုပ်ကို ကိုက်ဖြတ်၍ ကိုက်ဖြတ်၍ မစားရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ဆွမ်းလုပ်ကို ကိုက်ဖြတ်၍ စားခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	ဆွမ်းလုပ်ကို၊ ကိုက်ဖြတ်၍ စားခြင်း ။
၆။	အဝဂဏ္ဍကာရကသိက္ခာပုဒ်။ မျောက်ကဲ့သို့ ဆွမ်းလုပ်ကို ပါးစောင်၌ထည့်၍ မစားရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ မျောက်ကဲ့သို့ ဆွမ်းလုပ်ကို ပါးစောင်၌ထည့်၍ စားခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏ ။	ဆွမ်းလုပ်ကို၊ ပါးစောင်၌ထည့်၍ စားခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၇။	ဟတ္ထနိဗ္ဗုနကသိက္ခာပုဒ်။ လက်ကို ခါလျှက် ခါလျှက် မစားရခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ လက်ကိုခါလျှက် ခါလျှက် စားခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	လက်ကိုခါလျှက် စားခြင်း ။
၈။	သိတ္ထာဝကါရကသိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်း လုံး ကိုကြဲ၍ကြဲ၍ မစားရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ဆွမ်း လုံး ကိုကြဲ၍ကြဲ၍ စားခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	ဆွမ်း လုံး ကိုကြဲ၍ စားခြင်း ။
၉။	ဇိဝှါနိစ္ဆာရကသိက္ခာပုဒ်။ လျှာကိုထုတ်၍ထုတ်၍ မစားရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ လျှာကို ထုတ်၍ထုတ်၍ စားခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	လျှာကိုထုတ်၍ စားခြင်း ။
၁၀။	စပုစပုကာရကသိက္ခာပုဒ်။ ပြွင့်ပြွင့် အသံပြု၍ မစားရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ပြွင့်ပြွင့် အသံပြု၍ စားခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	ပြွင့်ပြွင့်အသံပြု၍ စားခြင်း ။

"သုရုသုရုဝဂ်"

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ် နှင့် ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာ တိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထု ကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁။	သုရုသုရုကာရကသိက္ခာပုဒ်။ ရှုပ်ရှုပ်အသံပြု၍ မသုံးဆောင်ရခြင်း။	ကောသမ္ဗီပြည်	ရဟန်း အများ	ရဟန်း တို့သည် ရှုပ်ရှုပ်အသံပြု၍ နို့ရည်ကို သောက်ကြခြင်း ကြောင့်၊ ပညတ်တော်မူ၏။	ရှုပ်ရှုပ်အသံပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်း။
၂။	ဟတ္ထနိလ္လေဟကသိက္ခာပုဒ်။ လက်ကိုလျက်၍ မသုံး ဆောင်ရခြင်း။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် လက်ကိုလျက်၍ သုံး ဆောင်ခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	လက်ကိုလျက်၍ သုံး ဆောင်ခြင်း။
၃။	ပတ္တနိလ္လေဟကသိက္ခာပုဒ်။ သပိတ်ကိုခြစ်၍ ခြစ်၍ မသုံး ဆောင်ရခြင်း။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်၊ သပိတ်ကို ခြစ်၍ သုံး ဆောင်ခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	သပိတ်ကိုခြစ်၍ သုံး ဆောင်ခြင်း။
၄။	ဩဋ္ဌနိလ္လေဟကသိက္ခာပုဒ်။ နှုတ်ခမ်း ကိုလျက်၍ လျက်၍ မ သုံး ဆောင်ရခြင်း။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ နှုတ်ခမ်း ကိုလျက်၍ သုံး ဆောင်ခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	နှုတ်ခမ်း ကိုလျက်၍ သုံး ဆောင်ခြင်း။
၅။	သာမိသသိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်း ပေကျံသော လက်ဖြင့် သောက် ရေခွက်ကို မကိုင် ရခြင်း။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ဆွမ်းပေ ကျံသော လက်ဖြင့် သောက် ရေခွက် ကိုကိုင် ဆောင်ခြင်း ကြောင့် ပညတ်တော် မူ၏။	ပေကျံသော လက်ဖြင့် သောက် ရေ ခွက်ကိုကိုင် ဆောင်ခြင်း။
၆။	သသိတ္ထကသိက္ခာပုဒ်။ ဆွမ်း လုံး နှင့်တကွ သောသ ပိတ်ဆေး ရေကို ရွာတွင်း၌ မ စွန့်ရခြင်း။	ဘဂ္ဂတိုင်း	ရဟန်းအများ	ရဟန်း တို့သည်၊ ဆွမ်း လုံး နှင့်တကွသော သပိတ်ဆေး ရေကို ရွာတွင်း၌၊ စွန့် ပစ်ခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	ဆွမ်း လုံး နှင့်တကွ သောသပိတ်ဆေး ရေကို ရွာတွင်း၌ စွန့်ပစ်ခြင်း။

မှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်း ပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၅၇။	ဆတ္တပါဏိသိက္ခာပုဒ်။ ထီးကိုင်ထားသော မနာမဖျားသူအား တရားမဟောရခြင်း ။	ဘဂ္ဂတိုင်း	ရဟန်းအများ	ရဟန်းတို့သည် ထီးကိုင်ထားသော သူအား တရားကို ဟောခြင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူ၏။	ထီးကိုင်ထားသူအား တရား ဟောခြင်း ။
၅၈။	ဒဏ္ဍပါဏိသိက္ခာပုဒ်။ တုတ်ကိုင်ထားသော မနာမဖျားသောသူအား တရားမဟောရခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ၊ တုတ်ကိုင်ထား သောသူအားတရားဟောခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏ ။	တုတ်ကိုင်ထား သူအား တရားဟော ခြင်း ။
၅၉။	သတ္ထပါဏိသိက္ခာပုဒ်။ ဓါးကိုင်ထား သော မနာမဖျား သောသူအားတရား မဟောရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ၊ ဓါးကိုင် ထား သောသူအားတရား ဟောခြင်းကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏ ။	ဓါးကိုင်ထား သူအား တရားဟော ခြင်း ။
၆၀။	အာဝုဓပါဏိသိက္ခာပုဒ်။ လက်နက်ကိုင်ထား သော မနာမဖျား သောသူအားတရား မဟောရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ၊ လက်နက် ကိုင်ထား သောသူအား ၊ တရား ဟော ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏ ။	လက်နက်ကိုင်ထား သောသူအား တရား ဟောခြင်း ။

"ပါဒုက ([illegible])"

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာဘိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၁။	ပါဒုကာဝရုဠ္ဌသိက္ခာပုဒ်။ သင်္ဘသား ဖုတ်ဝပ်ဘိနပ်စီး သော မနား မဖွား သော သူအား တရားမ ဟောရခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆) ပါး တို့သည် ၊ သင်္ဘသား ဖုတ်ဝပ်ဘိနပ်စီးသောသူအားတရား ကို ဟောခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	သင်္ဘသား ဖုတ်ဝပ်ဘိနပ်စီးသော သူအားတရား ဟောခြင်း ။
၂။	ဥပါဟနာဝရုဠ္ဌသိက္ခာပုဒ်။ ဘိနပ်စီး သောမနားမ နာမဖွားသောသူအားတရားမ ဟောရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ၊ ဘိနပ်စီး သောသူအားတရား ဟောခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	ဘိနပ်စီးသောသူအားတရား ဟောခြင်း ။
၃။	ယာနဂတသိက္ခာပုဒ်။ ယာဉ်စီး သောမနာမဖွား သူအားတရား မ ဟောရခြင်း။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆) ပါး တို့သည် ၊ ယာဉ်စီး သောသူအားတရား ဟောခြင်းကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	ယာဉ်စီး သောသူအားတရား ဟောခြင်း ။
၄။	သယနဂတသိက္ခာပုဒ်။ အိပ်ရာ၌နေ သောမနာ မဖွား သောသူအားတရားမ ဟောရခြင်း။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ၊ အိပ်ရာ၌နေ သောသူအား တရား ဟောခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	အိပ်ရာ၌နေ သောသူအား တရား ဟောခြင်း ။
၅။	ပလ္လတ္ထိကနိသိန္နသိက္ခာပုဒ်။ ဒူး နှင့်ခါးကိုလက်ဖြင့်ယှက် လျှက်ထိုင်နေ သောမနာမဖွား သောသူအားတရား မ ဟောရ ခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ၊ ဒူး နှင့် ခါးကိုလက်ဖြင့်ယှက်လျှက်ထိုင်နေ သောသူ အား တရား ဟောခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	ဒူး နှင့်ခါးကိုလက်ဖြင့်ယှက်လျှက် ထိုင်နေ သောသူအားတရား ဟောခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့်ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အင်္ဂါရပ်
၆။	ဝေဌိတသီသသိက္ခာပုဒ်။ ဆံစမပေါ်အောင်ဦးခေါင်းကိုရစ်ပတ်ထားသောမနာမဖျားသောသူအားတရားမဟောရခြင်း ။	သာဝတ္ထိပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်၊ ဆံစမပေါ်အောင်ဦးခေါင်းကိုရစ်ပတ်ထားသောသူအားတရားဟောခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	ဆံစမပေါ်အောင်ဦးခေါင်းကိုရစ်ပတ်ထားသောသူအားတရားဟောခြင်း ။
၇။	ဩဂုဏ္ဌိတသီသသိက္ခာပုဒ်။ ဦးခေါင်းခြုံသောမနာမဖျားသောသူအားတရားမဟောရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်၊ ဦးခေါင်းခြုံသောမနာမဖျားသောသူအားတရားဟောခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	ဦးခေါင်းခြုံသောသူအားတရားဟောခြင်း ။
၈။	ဆမာသိက္ခာပုဒ်။ နေရာ၌ထိုင်နေသောမနာမဖျားသောသူအားမြေ၌ထိုင်လျက်တရားမဟောရခြင်း။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်၊ နေရာ၌ထိုင်နေသောသူအားမြေ၌ထိုင်လျက်တရားဟောခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	နေရာ၌ထိုင်နေသောသူအားမြေ၌ထိုင်၍တရားဟောခြင်း။
၉။	နီစာသနသိက္ခာပုဒ်။ မြင့်သောနေရာ၌ထိုင်နေသောမနာမဖျားသောသူအားနိမ့်သောနေရာ၌ထိုင်လျက်တရားမဟောရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်၊ မြင့်သောနေရာ၌ထိုင်နေသောသူအားနိမ့်သောနေရာ၌ထိုင်လျက်တရားဟောခြင်းကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	မြင့်သောနေရာ၌ထိုင်နေသောသူအားနိမ့်သောနေရာ၌ထိုင်၍တရားဟောခြင်း ။
၁၀။	ဌိတသိက္ခာပုဒ်။ ထိုင်နေသောမနာမဖျားသောသူအားရပ်လျက်၊ တရားမဟောရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါးတို့သည်၊ ထိုင်နေသောသူအားရပ်လျက်တရားဟောခြင်း။	ထိုင်နေသောသူအားရပ်၍ တရားဟောခြင်း ။

အမှတ်စဉ်	သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဘာသာပြန်	ပညတ်ရာတိုင်းပြည်	အကြောင်းပြုနသါပုဂ္ဂိုလ်	ဝတ္ထုကြောင်း	အဓိပ္ပါယ်
၁၁။	ပဉ္စတေဝဂ္ဂနန္ဒသိက္ခာပုဒ်။ ရွှေကသွား သောမနာမ ဖွားသောသူအား နောက်က လိုက်လျှက်ဘရား မဟောရခြင်း။	အာဠဝီပြည်	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း(၆) ပါး	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ရွှေက သွား သောသူအား နောက်ကလိုက်လျှင် တရား ဟောခြင်း ကြောင့်ပညတ်တော်မူ၏။	ရွှေကသွားသောသူအား နောက်ကလိုက်၍တရား ဟောခြင်း ။
၁၂။	ဥပ္ပထေနဂစ္ဆန္တသိက္ခာပုဒ်။ ခရီး လမ်း အကိုင်း သွား သောမနာမဖွား သော၊ သူ အား ခရီး လမ်း မဟုတ်ဘဲသွား လျှက်တရား မဟောရခြင်း။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည် ခရီး လမ်း အကိုင်း သွား သောသူအား ခရီး လမ်း မဟုတ်ဘဲသွား ၍တရား ဟောခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	ခရီး လမ်း အကိုင်း သွား သေ သူအား ခရီးလမ်း မဟုတ်ဘဲသွား ၍ တရား ဟောခြင်း ။
၁၃။	ဌိတောနိသိန္နဿသိက္ခာပုဒ်။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကိုမနာမ ဖွားဘဲရပ်လျှက် မစွန့်ရခြင်း။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီ ရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ ရပ် လျှက်ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ခြင်း ကြောင့် ပညတ် တော် မူ၏	ရပ်လျှက်၊ ကျင် ကြီးကျင်ငယ်ကို စွန့်ရခြင်း ။
၁၄။	ဟရိတေဥစ္စာရသိက္ခာပုဒ်။ စိမ်း သေါမြက်သစ်ပင်ပျိုးရာ အရပ်၌ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တံတွေး ကိုမနာမဖွားဘဲမစွန့်ရခြင်း။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ စိမ်း သောမြက်သစ်ပင်ပျိုးရာအရပ်၌ကျင် ကြီး ကျင်ငယ်တံ တွေး ကိုစွန့်ခြင်းကြောင့် ပညတ် တော်မူ၏။	စိမ်း သောမြက်သစ်ပင်ပျိုးရာ အရပ်၌ကျင်ကြီး–ကျင်ငယ်ဘံတွေး ကိုစွန့်ခြင်း ။
၁၅။	ဥဒကေဥစ္စာရသိက္ခာပုဒ်။ လူတို့သုံး ဆောင် သေါရေ၌ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တံ တွေး ကိုမနာ မဖွားဘဲမ ထွေး ရခြင်း ။	။	။	ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်း (၆) ပါး တို့သည်၊ လူတို့ သုံး ဆောင် သော ရေ၌ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် တံ တွေး ကို ထွေး ခြင်း ကြောင့်ပညတ် တော်မူ၏။	လူတို့သုံး ဆောင် သော ရေ၌ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်တံ တွေးကိုထွေး ခြင်း ။

ရဟန်း တော်တို့ကျင့်ဝတ် (၂၂၇) ပါး